

PREZYDENT MIASTA TORUNIA

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
„Rudak A” dla obszaru położonego w rejonie ulic:
Jana Skrzetuskiego i Pana Wołodyjowskiego
w Toruniu**

Opracowanie:

Pracownia Projektowo-Konsultingowa
EKO-PLAN
Sławomir Flanz
ul. Słoneczna 2, 87-162 Kopanino

Miejska Pracownia Urbanistyczna
Toruń – czerwiec / grudzień 2019 r.

SPIS TREŚCI

I. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA	3
II. CEL, ZAKRES I METODY OPRACOWANIA	4
III. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH , POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI ORAZ CHARAKTERYSTYKA USTALEŃ PROJEKTU PLANU.....	6
IV. OCENA ZAGROŻEŃ I STANU ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU PLANU	10
V. PROBLEMY ORAZ CELE OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU	23
VI. OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOŻLIWOŚCI I SPOSOBY ICH OGRANICZANIA, ZAPOBIEGANIA LUB KOMPENSACJI ORAZ MOŻLIWE ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE.....	25
VII. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI PROJEKTU PLANU .	35
VIII. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO	35
IX. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	36

I. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA

Prognozę oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego opracowano na podstawie art. 46 pkt. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 2081 z późniejszymi zmianami). Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt. 1 w/w ustawy prognoza oddziaływania na środowisko zawiera:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Procedurę opracowania rozpoczęła uchwała Nr 874/18 Rady Miasta Torunia z dnia 21 czerwca 2018 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Rudak A” dla obszaru położonego w rejonie ulic Jana Skrzetuskiego i Pana Wołodziejowskiego w Toruniu. Plan ten będzie zmianą obecnie obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego osiedla „Rudak A” w Toruniu dla terenu położonego pomiędzy ul. Rudacką, ul. Skrzetuskiego, ul. Otłoczyńską i linią kolejową (Uchwała Nr 405/08 RMT z dnia 2 października 2008 r., Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 141, poz. 2203 z dnia 7 listopada 2008 r.).

Celem opracowania projektu planu będzie dostosowanie ustaleń obowiązującego planu z 2008r. do potrzeb inwestycyjnych właścicieli nieruchomości, z uwzględnieniem regulacji stanu prawnego oraz rozwiązaniem obsługi komunikacyjnej osiedla po realizacji trasy mostowej.

Podstawę prawną dla proponowanych w prognozie działań ochronnych, rozwiązań i wskazań stanowi Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 2081 z późniejszymi zmianami) oraz ustawy szczegółowe i przepisy wykonawcze w zakresie: prawa ochrony środowiska, ochrony przyrody, ochrony gruntów rolnych i leśnych, prawa wodnego, prawa geologicznego i górniczego, dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, odpadów, utrzymania czystości i porządku w gminach, ochrony zabytków, przedsięwzięć mogących

znacząco oddziaływać na środowisko, warunków jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi.

Niniejsza prognoza jest elementem przeprowadzenia **strategicznej oceny oddziaływania na środowisko** projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

II.CEL, ZAKRES I METODY OPRACOWANIA

Celem opracowania prognozy jest określenie i ocena przewidywanych skutków wpływu na środowisko, które mogą wynikać z wprowadzenia zasad kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenów oraz ustaleń dla terenów o następujących przeznaczeniach podstawowych:

- 1) MN - teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- 2) MN/U - teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, usługi;
- 3) U - teren usług;
- 4) U/ZZ - teren usług w części na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią;
- 5) U/ZP - teren usług w zieleni urządzonej;
- 6) ZP - teren zieleni urządzonej publicznej;
- 7) ZL - las;
- 8) K - teren infrastruktury technicznej – kanalizacja;
- 9) E - teren infrastruktury technicznej - elektroenergetyka;
- 10) KD(G) - teren komunikacji – droga publiczna – ulica główna;
- 11) KD(G)/ZZ - teren komunikacji – droga publiczna – ulica główna w części na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią;
- 12) KD(Z) - teren komunikacji – droga publiczna – ulica zbiorcza;
- 13) KD(Z)/ZZ - teren komunikacji – droga publiczna – ulica zbiorcza w części na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią;
- 14) KD(L) - teren komunikacji – droga publiczna – ulica lokalna;
- 15) KD(D) - teren komunikacji – droga publiczna – ulica dojazdowa;
- 16) KD(x) - teren komunikacji – publiczny ciąg pieszo-jezdny;
- 17) Kx - teren komunikacji – publiczny ciąg pieszy.

W prognozie zostaną przedstawione rozwiązania alternatywne eliminujące lub ograniczające negatywny wpływ planowanego zainwestowania na środowisko, jak również rozwiązania alternatywne o możliwym większym oddziaływaniu niż projekt planu,.

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu określa, analizuje i ocenia:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne - z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Podstawę prawną dla proponowanych w Prognozie działań ochronnych, rozwiązań i wskazań stanowi art. 51 ust. 2 pkt. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Prognoza przedstawia:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

W niniejszej prognozie uwzględniono zapisy zawarte w piśmie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy (pismo WOO.411.187.2018.KB z dnia 2 października 2018 r.) oraz opinii sanitarnej Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Toruniu (pismo N.NZ.40.0.0.12.2018 z dnia 17 września 2018 r.). Zakres i stopień szczegółowości prognozy został określony jako zakres przewidziany w art. 51 ust 2 i art. 52 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Prognozę sporządzono w oparciu o metody polegające na analizie istniejącego i planowanego zainwestowania, w tym terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, usług, zieleni urządzonej publicznej, lasu, infrastruktury technicznej i komunikacji, w odniesieniu do obecnego stanu środowiska obszaru planu i jego otoczenia oraz obecnie obowiązującego planu miejscowego.

Uwzględniono stan i zagrożenia środowiska w zakresie poszczególnych elementów środowiska oraz projekcję tego stanu przy zachowaniu dotychczasowego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu na podstawie wykonanego wyprzedzająco na potrzeby opracowania ekofizjograficznego. Dokonano analizy dotychczasowych zagrożeń środowiska i zmian stanu środowiska na obszarze opracowania i w jego otoczeniu w ostatnich kilku latach. Uwzględniono położenie obszaru opracowania względem obiektów i terenów podlegających ochronie, w szczególności na mocy ustawy o ochronie przyrody i ustawy o ochronie zabytków.

Ocena zawiera identyfikację przewidywanych typowych zmian i przekształceń na terenie dotychczas już w części zabudowanym, lecz częściowo zadrzewionym.

Szczególnie pomocne były następujące materiały:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Torunia, uchwalone Uchwałą Nr 805/18 Rady Miasta Torunia z dnia 25 stycznia 2018 r.,
- Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Rudak A” dla obszaru położonego w rejonie ulic Jana Skrzetuskiego i Pana Wołodyjowskiego w Toruniu, Miejska Pracownia Urbanistyczna, Toruń czerwiec 2019 r.,
- Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Rudak A” dla obszaru położonego w rejonie ulic Jana Skrzetuskiego i Pana Wołodyjowskiego w Toruniu, MPU Toruń październik 2018 r.,
- Raporty o stanie środowiska województwa kujawsko-pomorskiego, Bibl. Monit. Środ. Bydgoszcz 2001 - 2018 r.,
- Informacje o stanie środowiska przyrodniczego miasta Torunia i sprawozdania z badań monitoringowych, WIOŚ w Bydgoszczy Delegatura w Toruniu, Toruń 2008-2018 r.,
- Mapa akustyczna Torunia, Urząd Miasta Torunia,
- Toruń i jego okolice, Monografia przyrodnicza, UMK Toruń 2006 r.,
- Literatura zawarta w „Opracowaniu ekofizjograficznym ...”.

III. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH, POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI ORAZ CHARAKTERYSTYKA USTALEŃ PROJEKTU PLANU

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Rudak A” dla obszaru położonego w rejonie ulic Jana Skrzetuskiego i Pana Wołodyjowskiego w Toruniu jest zmianą obecnie obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z 2008 r.

Maksymalną intensywność zabudowy określono na 1,2 i 1,6 na terenach usług, na 1,4 i 1,2 na terenach MN10, 11, 20, 22, na 1,4 dla zabudowy szeregowej, 0,9 dla zabudowy bliźniaczej, 0,6 dla zabudowy wolnostojącej.

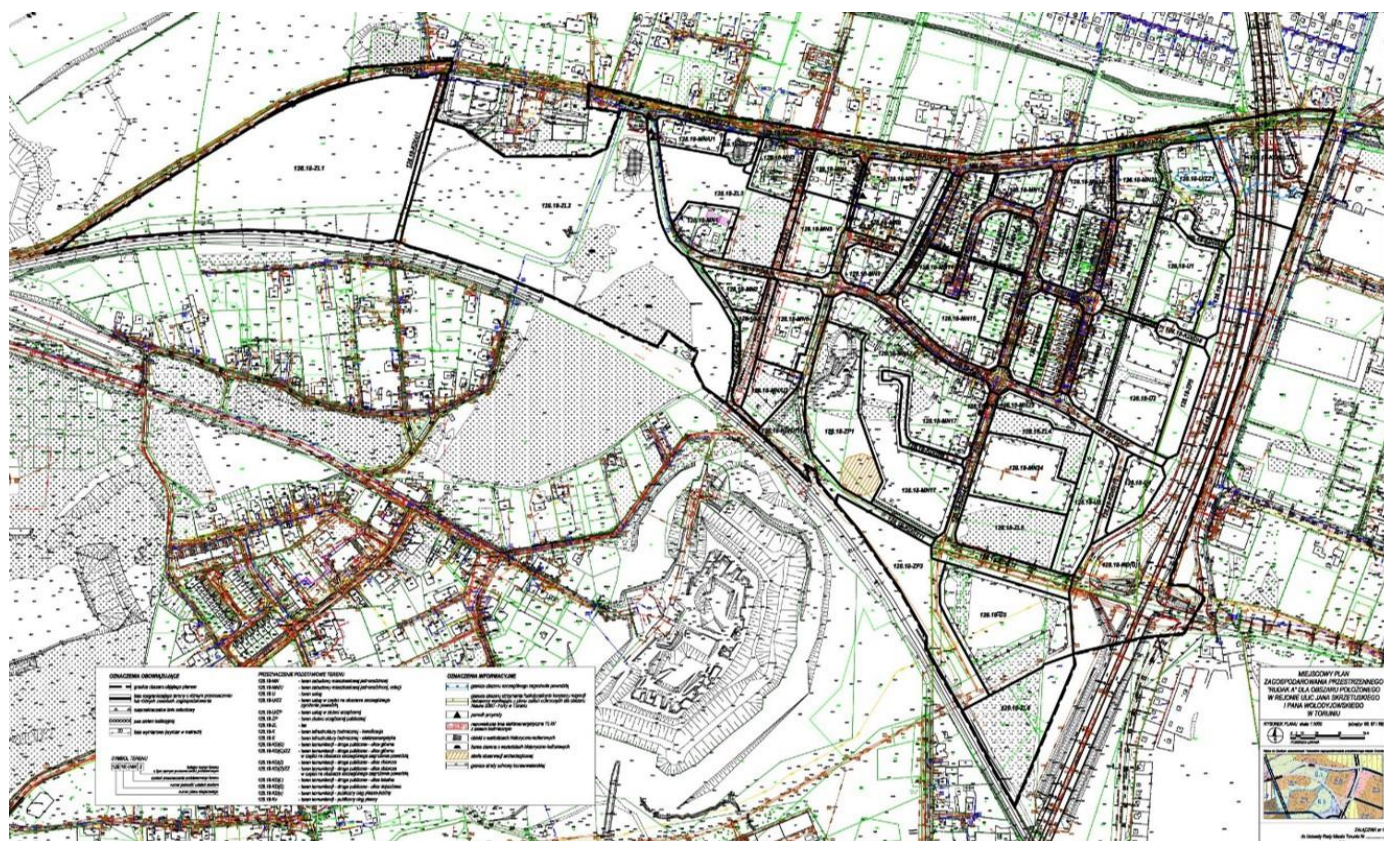
Minimalną powierzchnię biologicznie czynną określono na 20% i 30% dla terenów usługowych, 30%, 40% i 45% dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, 70% dla terenu usług w zieleni, 80% dla terenów zieleni urządzonej publicznej.

Dla terenów przeznaczonych pod zabudowę ustalono zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej (wybór):

- zaopatrzenie w wodę i odprowadzenie ścieków – z i do miejskiej sieci, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- odprowadzenie wód opadowych i roztopowych – zgodnie z przepisami odrębnymi,
- zaopatrzenie w energię ciepłą – z urządzeń indywidualnych w których zastosowano technologie bezemisyjne lub rozwiązania oparte na technologiach i paliwach zapewniających minimalne wskaźniki emisyjne gazów i pyłów do powietrza, zgodnie z przepisami odrębnymi,

Ustalenia zapisane w projekcie planu korespondują z wnioskami i wytycznymi wynikającymi z opracowanej wcześniej dokumentacji ekofizjograficznej.

Ilustruje to rysunek projektu planu sporządzony w skali 1:1000.

Rys. 2 Rysunek projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Projekt planu zawiera w szczególności następujące zmiany ustaleń w stosunku do obowiązującego dotychczas planu miejscowego:

- wprowadzono ciąg pieszo-jezdny między schronem (teren 128.18-U/ZP1) a budynkiem wielorodzinnym położonym na terenie 128.18-MN3,
- przesunięto linię rozgraniczającą (w stronę południową), zwiększając tym samym teren przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną kosztem terenów leśnych (dot. terenu oznaczonego w projekcie jako 128.18-MN3),
- dla terenu położonego przy torach kolejowych dodano do przeznaczenia podstawowego – usługi (dot. terenu oznaczonego w projekcie jako 128.18-MN/U2),
- część terenów przeznaczonych w obowiązującym planie pod ZP/US przeznaczono pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną (teren oznaczony w projekcie jako 128.18-MN17),
- teren przeznaczony w obowiązującym planie pod ZP (P3-ZP(I)8) włączono do terenu przeznaczonego w projekcie planu pod infrastrukturę techniczną – kanalizację (dotyczy terenu 128.18-K2),
- teren przeznaczony w obowiązującym planie pod ZP (P3-ZP(I)7) włączono do terenu przeznaczonego w projekcie planu pod komunikację – drogę publiczną – ulicę dojazdową (dotyczy terenu oznaczonego w projekcie jako 128.18-KD(D)11),
- wprowadzono zmiany w układzie komunikacyjnym w rejonie ul. Rypińskiej (zjazd z trasy wschodniej) tj. zrezygnowano z drogi publicznej – ulicy zbiorczej (oznaczonej w

obowiązującym planie jako P3(KD(Z)3), zrezygnowano również z przebiegającej równolegle do torów drogi publicznej – ulicy lokalnej oznaczonej w obowiązującym planie symbolem P3-KD(L)7 – włączono ją do terenu przeznaczonego w projekcie planu pod zieleń parkową (teren 128.18-ZP3),

- teren przeznaczony w obowiązującym planie pod zieleń leśną (część terenu oznaczonego w obowiązującym mpzp symbolem P3-ZL12 i P3-ZL13) przeznaczono pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną (tereny oznaczone w projekcie planu symbolami 128.18-MN23 i 128.18-MN24),

- skorygowano linie rozgraniczające ul. Rudackiej – zgodnie z decyzją ZRID,

- w obowiązującym planie nie było określonej powierzchni zabudowy, natomiast w ustalenia projektu planu wprowadzają wskaźnik intensywności zabudowy,

- teren oznaczony w obowiązującym planie pod teren P3-ZP(I)2 włączono do terenu usługowego (128.18-U2),

- dla terenu 128.18-MN14 – wprowadzono zabudowę szeregową,

- dla terenu 128.18-MN15 – zmniejszono wysokość zabudowy dla zabudowy szeregowej.

IV. OCENA ZAGROZEŃ I STANU ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU PLANU

Obszar objęty projektem planu położony jest w południowo-wschodniej części miasta Torunia, na lewym brzegu rzeki Wisły. Zajmuje powierzchnię około 49,7 ha. Pod względem form własności grunty Gminy Miasta Toruń zajmują około 24,5 ha, grunty prywatne – około 20,5 ha, a grunty Skarbu Państwa – około 4,7 ha.

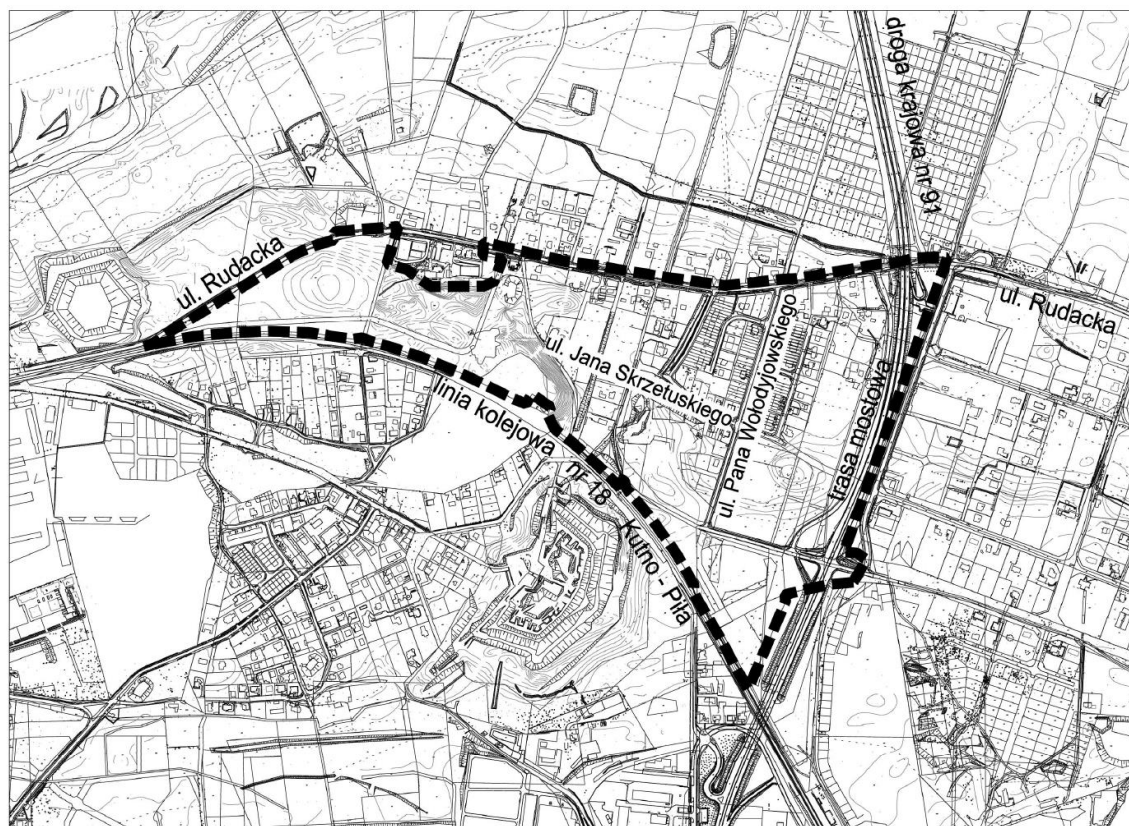
Obszar ma nieregularny kształt, zbliżony do zniekształconego trójkąta, jest wydłużony na kierunku równoleżnikowym. Maksymalna długość na tym kierunku wynosi około 1200 m. Szerokość na kierunku północ-południe jest zmienna i wynosi do około 400 m w części środkowej obszaru i do około 800 m w jego wschodniej części. Granice obszaru objętego opracowaniem są w większości czytelne i opisywane w topografii terenu. Granicę północną stanowi ulica Rudacka, południową – linia kolejowa Toruń - Kutno, a wschodnią (z pewnym przybliżeniem) – droga krajowa nr 91 (trasa mostowa w osi mostu im. Gen. E. Zawackiej).

Obszar objęty opracowaniem stanowi swoistą mozaikę terenów zabudowanych (głównie mieszkaniowych), lasów, użytków rolnych i nieużytków oraz układu drogowego. Część zachodnią obszaru zajmuje kompleks leśny porastający rozległą wydmnę. Część wschodnia stanowi mozaikę terenów zabudowanych z przewagą zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej i szeregowej, enklaw leśnych, nieużytków i użytków rolnych. Zabudowę mieszkaniową stanowią budynki piętrowe, parterowe z poddaszem użytkowym oraz parterowe.

W bezpośrednim i bliskim sąsiedztwie obszaru znajdują się:

- od zachodu – tereny kolejowe i leśne,
- od północy – zabudowa mieszkaniowa, ogrody działkowe i łąki nadwiślańskie,
- od wschodu – zabudowa mieszkaniowa, usługowa i produkcyjna,
- od południa – zabudowa mieszkaniowa, lasy, Fort XV.

Lokalizację obszaru przedstawia załącznik graficzny z uchwały o przystąpieniu do sporządzenia planu miejscowego.

■ ■ ■ granica obszaru objętego planem

Załącznik graficzny
do Uchwały Nr 874/18 Rady Miasta Torunia
z dnia 21 czerwca 2018 r.

Rys. 3 Obszar projektu planu na rysunku uchwały „intencyjnej”

Dostępność komunikacyjna obszaru jest ogólnie dobra. Najlepiej skomunikowana jest północna część obszaru – poprzez ulicę Rudacką (drogę powiatową) – drogę o nawierzchni bitumicznej. Od ulicy Rudackiej odchodzą ulice: Jana Skrzetuskiego, Podbięty i Pana Wołodyjowskiego zapewniające obsługę komunikacyjną „wnętrza” obszaru. Wschodnia część obszaru skomunikowana jest od drogi krajowej nr 91 poprzez ulicę Rudacką oraz Rypińską.

Analizowany obszar posiada dostęp do miejskiej sieci wodociągowej, kanalizacji deszczowej i sanitarnej oraz sieci energetycznej. Przez obszar przebiega sieć napowietrznych linii elektroenergetycznych niskiego napięcia. Dużym brakiem infrastrukturalnym jest jednak brak

możliwości przyłączenia do miejskiej sieci ciepłowniczej, co wymusza stosowanie indywidualnych źródeł ciepła. Obszar posiada natomiast dostęp do sieci gazu przewodowego. Obszar objęty analizą posiada w większości (poza terenem lasu w zachodniej jego części) aktualny miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Tereny przeznaczone są głównie pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, usługi komercyjne oraz zieleni.

Zgodnie ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Torunia analizowany obszar znajduje się w granicach Jednostki XVIII – Rudak w strefach:

- Z (zurbanizowanej) - podstrefie Z2 – wspierania procesów urbanizacji, obejmując obszary funkcjonalne: zabudowa mieszkaniowa jednorodzinną, usługi, usługi w zieleni,
- S (pośredniej) – podstrefie S1 – umiarkowanego rozwoju, jako obszar funkcjonalny zieleni parkowa.

Pod względem estetycznym całość terenu przedstawia zróżnicowany obraz. Nowa zabudowa jest estetyczna, natomiast starsze budynki (zwłaszcza usługowe przy ul. Rudackiej) znajdują się w niezadowalającym stanie technicznym i estetycznym. Tereny niezabudowane sąsiadują z terenami zabudowanymi tworząc swego rodzaju nieuporządkowaną mozaikę, są zaniedbane, ze spontanicznie rozwijającą się roślinnością, z licznymi nasypami oraz z powszechnymi zaśmiecieniami. Nie zaobserwowano wielkoskalowych przekształceń rzeźby terenu.

Ryc. 4 Obszar opracowania na tle ortofotomapy (źródło: <http://mapa1.um.torun.pl/geoportal>)

Pod względem estetycznym całość terenu przedstawia zróżnicowany obraz. Nowa zabudowa jest estetyczna, natomiast starsze budynki (zwłaszcza usługowe przy ul. Rudackiej) znajdują się w niezadowalającym stanie technicznym i estetycznym. Tereny niezabudowane sąsiadują z terenami zabudowanymi tworząc swego rodzaju nieuporządkowaną mozaikę, są zaniedbane, ze spontanicznie rozwijającą się roślinnością, z licznymi nasypami oraz z powszechnymi zaśmieczeniami. Nie zaobserwowano wielkoskalowych przekształceń rzeźby terenu.

Stan zagospodarowania obszaru ilustrują poniższe fotografie wykonane przez autora opracowania.

Obszar jest częściowo zabudowany. Zabudowę stanowią obiekty zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej skupione w kilka enklaw przy ul. Podbipięty i Kmicica, w których przeważa zabudowa szeregowa. Ponadto na obszarze znajdują się liczne obiekty zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej. Niezabudowana jest południowo-wschodnia część obszaru, gdzie przeważają nieużytki i enklawy leśne oraz część zachodnia, która jest porośnięta lasem.

Układ drogowy obszaru stanowią przede wszystkim: trasa mostowa we wschodniej jego części oraz ulica Rudacka stanowiące północną granicę obszaru. Obsługę komunikacyjną „wnętrza” obszaru zapewniają ulice: Skrzetuskiego (odchodząca od trasy mostowej) oraz Pana Wołodajowskiego, Podbipięty i odcinek Skrzetuskiego (odchodzące od ul. Rudackiej). Część ulic kończy się „ślepo”: Basieńki, Oleńki, Kmicica.

Pod względem fizycznogeograficznym analizowany obszar położony jest w granicach mezoregionu Kotliny Toruńskiej, na lewym brzegu Wisły. Najbardziej charakterystyczną cechą rzeźby terenu Kotliny Toruńskiej jest występowanie systemu teras rzecznych. Analizowany obszar położony jest

Najbardziej charakterystyczną cechą rzeźby terenu Kotliny Toruńskiej jest występowanie systemu teras rzecznych. Analizowany obszar położony jest w granicach poziomu terasowego – terasy nadzalewowej III. Jedynie niewielki północno-wschodni fragment znajduje się w obszarze terasy zalewowej. Powierzchnia terasy III jest płaska i zalega w poziomie około 44-45 m n.p.m. i na południe od ul. Rudackiej opada 2-3 m łagodnym załomem ku terasie zalewowej, która w rejonie ul. Rudackiej znajduje się na wysokości około 40-41 m n.p.m. Zachodnia część obszaru jest zdwydmiona. Procesy eoliczne w okresie peryglacjalnym spowodowały powstanie wydym o charakterze wałowym. Ich wysokość wynosi średnio kilka metrów. Najwyżej położony jest wierzchołek zalesionego wału wydymowego na południe od posesji przy ul. Rudackiej nr 38 i 40, który wznosi się na wysokość 56,5 m n.p.m. Generalnie powierzchnia terenu nachyla się z południa w kierunku na północ – ku Wiśle. Deniwelacje maksymalne terenu wynoszą około 16 m, a wyłączając tereny leśne (wydymowe) – około 5 m.

Budowa geologiczna obszaru jest zróżnicowana. Powierzchnię terasy zalewowej budują mady i namuły rzeczne pokryte lub przewarstwione utworami akumulacji biogenicznej oraz utworami piaszczysto-żwirowymi. Terasę III budują osady piaszczyste z wkładkami namulów rzecznych. Z tego względu są to grunty o ograniczonej przydatności do zabudowy. Pod serią piaszczysto-żwirową zalegają plioceńskie iły pstre. Iły plioceńskie są plastyczne i nieprzepuszczalne. Miąższość iłów plioceńskich w rozpatrywanej części pradoliny może sięgać nawet do 30 m. Generalnie utwory powierzchniowe cechują się dobrą i średnią przepuszczalnością. W obniżeniach terenowych w okresach intensywnych opadów atmosferycznych, podczas powodzi i w czasie wiosennych roztopów, występują podmokłości. W niektórych miejscach na powierzchni terenu zalegają grunty nasypowe.

Na osadach piaszczystych akumulacji wodnolodowcowej wykształciły się ubogie gleby bielicoziemne i rdzawe. Pod względem składu mechanicznego materiału glebowego są to z reguły piaski luźne, rzadziej żwiry luźne oraz lekko pylaste. Świadczy o tym niewielka miąższość warstwy próchnicznej. Ze względu na pochodzenie są to w zdecydowanej większości gleby mineralne. Pod względem bonitacyjnym (na terenach niezabudowanych) należą głównie do klasy V i VI. Część zajmują grunty IV klasy (użytki zielone IV oraz grunty orne klasy IVb), a ponadto niewielki fragment (przy ul. Skrzetuskiego) zajmują nieużytki rolnicze. Są to gleby należące do rolniczego kompleksu rolniczej przydatności gleb 5. żytniego średniego, 6. żytniego słabego oraz do 7. rolniczej żytnio-łubinowego lub też należą do rolniczo nieprzydatnych (RN). Na obszarze opracowania tereny użytków rolnych nie są użytkowane rolniczo. W południowo-wschodniej części obszaru, pomiędzy ulicami: Rypińską i Kmicica, możliwe jest występowanie lokalnie gruntów organicznych lub ich wkładek w osady mineralne. Niezbędne są przez zabudowę w tym rejonie szczegółowe badania gruntów. Analizowany obszar pod względem struktury użytkowania gruntów charakteryzuje się dużą mozaikowością. Znaczną jego część zajmują powierzchnie aktywne przyrodniczo. Powierzchnie utwardzone i zabudowane związane są przede wszystkim z terenami zabudowy mieszkaniowej. Na tych terenach znajdują się drzewa i krzewy ozdobne, owocowe, uprawy ogrodowe i trawniki. Na terenach dotychczas niezabudowanych przeważają murawy z dominacją bylic i perzu.

Zieleń wysoka koncentruje się w zachodniej oraz w południowo-wschodniej części obszaru. W jego zachodniej części są to przede wszystkim lasy stanowiące rozległy przestrzennie kompleks leśny położony na północ od linii kolejowej i na południe od ulicy Rudackiej. Dość duża enklawa leśna znajduje się także na północ od ulicy Rypińskiej. Są to głównie lasy sosnowe średnich klas wiekowych o ubogim podroście i podszycie. Porastają obszar piaszczystej terasy rzecznej. W części południowej obszar lasu porasta rozległą wydmną wałową. Lasy są użytkowane rekreacyjnie. Mają status lasów ochronnych. Lasy, podobnie jak zadrzewienia i tereny muraw te są często zaśmiecone.

Na terenach dotychczas niezabudowanych występują zadrzewienia w postaci zarówno skupień, szpalerów, grup jak i pojedynczych egzemplarzy. Najczęściej są to samosiewy sosny, topoli i brzozy. Wzdłuż ulicy Rudackiej występuje szpaler pomnikowych dębów.

Z dostępnych danych literaturowych i obserwacji własnych wynika, że walory faunistyczne analizowanego obszaru są niewielkie. Pod tym względem najcenniejszy jest kompleks leśny i jego otoczenie. Las jest miejscem bytowania i rozrodu licznych gatunków zwierząt. Zapewnia schronienie zwierzętom oraz umożliwia wędrówki w kierunku rzeki Wisły. Najbogatsza jest ornitofauna, a zwłaszcza związana z kompleksem leśnym. W trawach i krzewach bytują drobne ssaki i owady. Wstępują tu również niżowe gatunki gadów. m.in. jaszczurki. Nie stwierdzono obecności nietoperzy. Na obrzeżach lasów i zadrzewień dobre

warunki do bytowania mają nietoperze, które m in. zimują w pobliskim Forcie XV. Nie ma tu dogodnych warunków do bytowania i migracji płazów.

Ze względu na swoje warunki faunistyczne i florystyczne, obszar w zdecydowanej większości (poza enklawami gęstych zadrzewień), tak jak przewiduje dotychczasowy plan miejscowy, nadaje się do procesów inwestycyjnych.

Pod względem hydrograficznym analizowany obszar w zdecydowanej większości leży w zlewni bezpośredniego przyrzecza Wisły. Rzeka płynie w odległości około 500-700 m na północ od granic obszaru.

W obrębie obszaru objętego opracowaniem występują nieliczne elementy sieci hydrograficznej. Poza krótkim odcinkiem odkrytego rowu okresowego prowadzącego wodę, sieć hydrograficzna została skanalizowana i włączona w system kanalizacji deszczowej. Zapewnia to możliwość przepływu wód w kierunku ulicy Rudackiej.

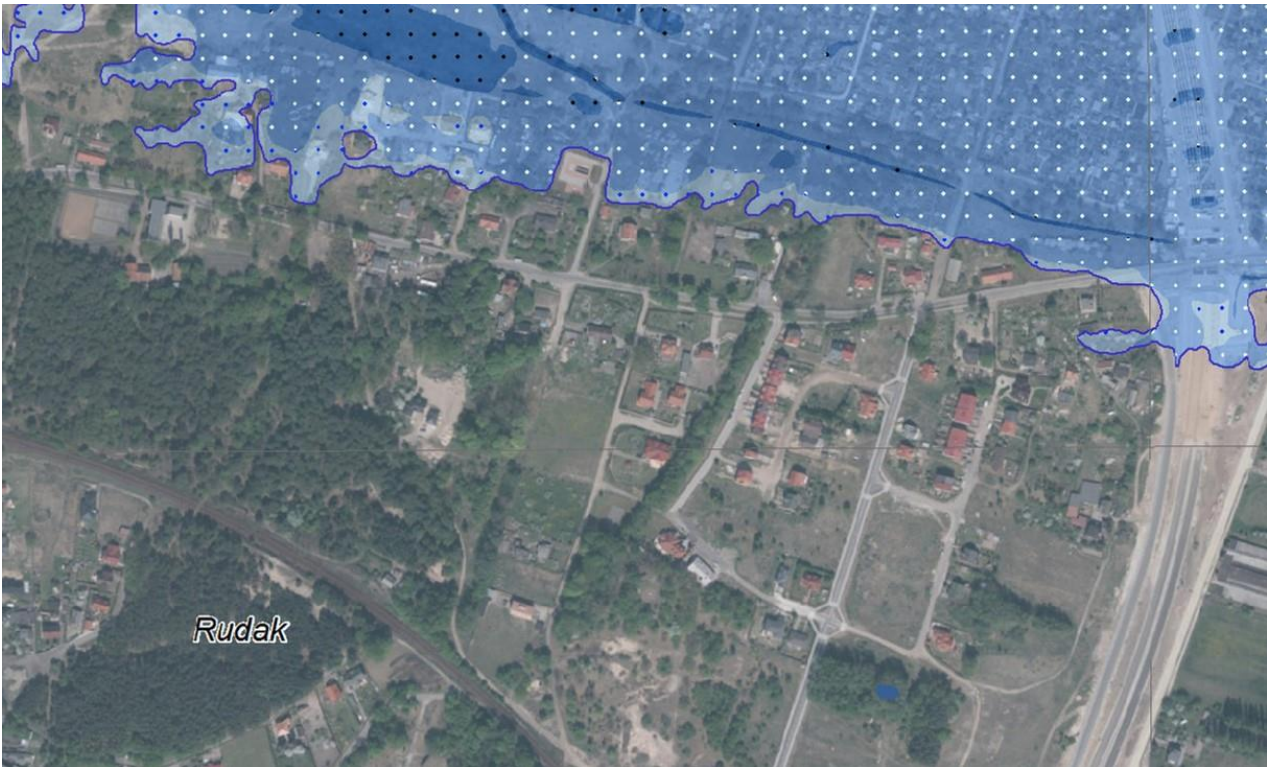
Obszar objęty analizą znajduje się w obrębie jednolitej części wód powierzchniowych rzecznych RW2000212939 Wisła od dopływu z Sierzchowa do Wdy. Jest to silnie zmieniona część wód, o złym stanie wód, zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych.

W granicach obszaru woda gruntowa zalega na zróżnicowanej głębokości. Materiały archiwalne wskazują, że najgłębiej (ponad 4 m poniżej powierzchni terenu) zalega w części południowej obszaru (na północ od ul. Rypińskiej). W kierunku na północ zwierciadło wód gruntowych wypłyca się. Najpłycej (poniżej 1 m p.p.t.) wody zalegają w północnej części obszaru – w otoczeniu ulicy Rudackiej. Druga strefa płytkiego występowania wód gruntowych znajduje się na wschód od ulicy Kmicica. Na pozostałym obszarze wody gruntowe zalegają na głębokości 1 – 2 m i 2 – 3 m. Wywiad terenowy wskazuje, że poziom wód gruntowych zalega głębiej, niż na to wskazują pomiary dokonane pod koniec lat 90. XX wieku. Obniżenie się poziomu wód jest wynikiem prowadzonych prac melioracyjnych, budowy sieci i urządzeń infrastruktury technicznej i procesu urbanizacji obszaru.

Odpływ wód powierzchniowych generalnie następuje w kierunku północnym w kierunku Wisły, co jest zgodne z ukształtowaniem terenu i nachyleniem zwierciadła wód podziemnych

Analizowany obszar położony jest poza zasięgiem Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 141.

Analiza map zagrożenia powodziowego wskazuje, iż skrajnie północno-wschodnia część obszaru położona poniżej rzędnej 41,96 m n.p.m. (położona na wysokości 211 km rzeki Wisły) znajduje się w zasięgu obszaru szczególnego zagrożenia powodzią na którym niebezpieczeństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat. Ilustruje to fragment mapy zagrożenia powodziowego Q 1% arkusz Toruń-Rubinkowo N-34-98-C-d-3.

Ryc. 5 Obszar opracowania na tle mapy zagrożenia powodziowego

W związku z powyższym na wskazanym fragmencie terenu nie należy projektować zabudowy ani innego zainwestowania mogącego utrudniać spływ wód powodziowych.

Natomiast obszar położony jest powyżej zasięgu obszaru szczególnego zagrożenia powodzią na którym niebezpieczeństwo wystąpienia powodzi jest duże i wynosi raz na 10 lat.

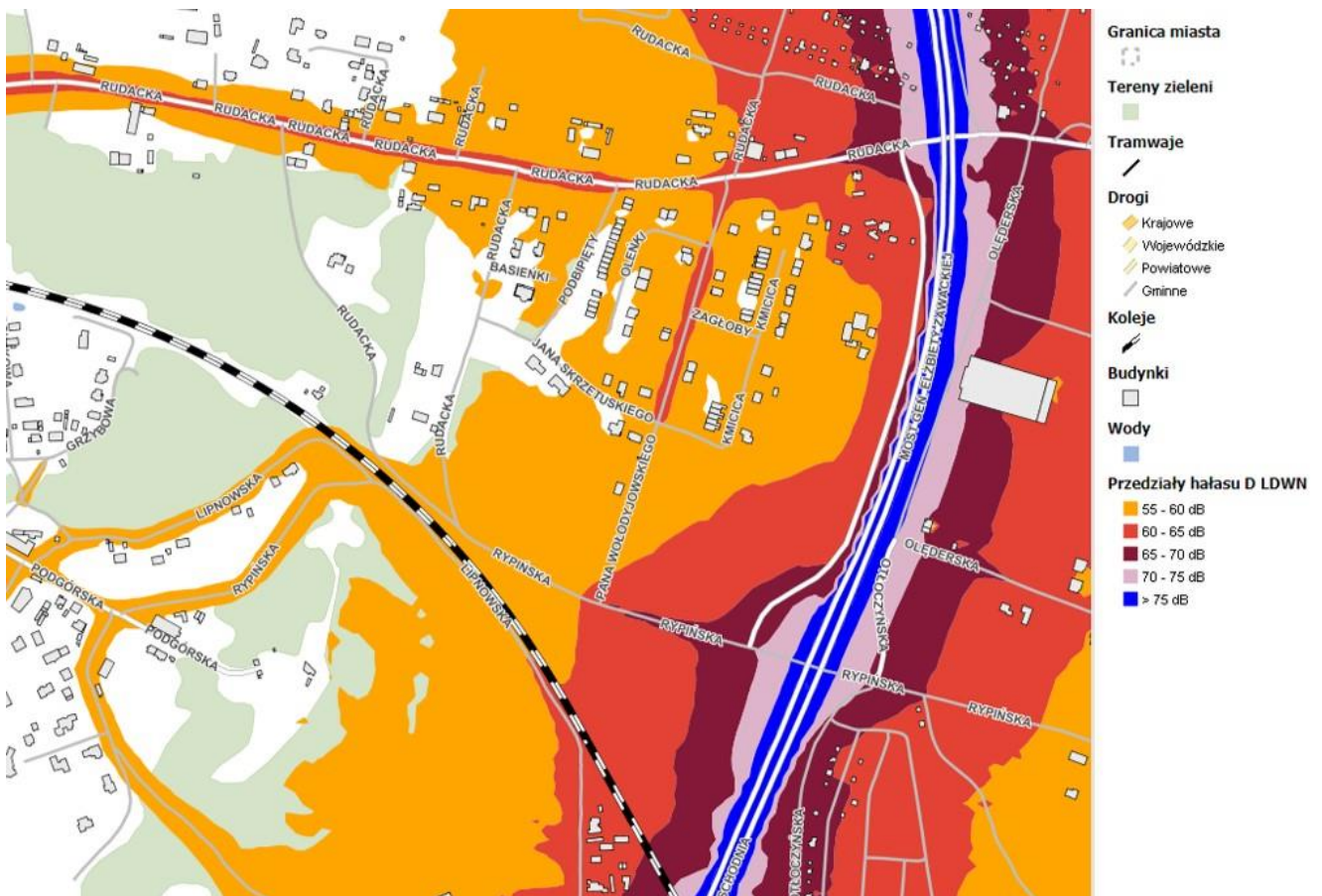
Rozpatrywany obszar położony jest w południowo-wschodniej, mieszkaniowo-przemysłowo-usługowej części Torunia, w bezpośrednim sąsiedztwie trasy „wschodniej” (droga krajowa nr 91) oraz linii kolejowej Toruń – Kutno. Północną granicę obszaru stanowi ulica Rudacka – droga klasy zbiorczej.

Dane ze stacji monitoringu powietrza, zlokalizowanej po przeciwnej stronie Wisły przy ul. Winnica, wskazują na poziom zanieczyszczeń dwutlenkiem azotu w granicach 16-18 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, a dwutlenkiem siarki w granicach 6-7 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Są to wartości znacznie niższe od poziomu dopuszczalnego (40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$).

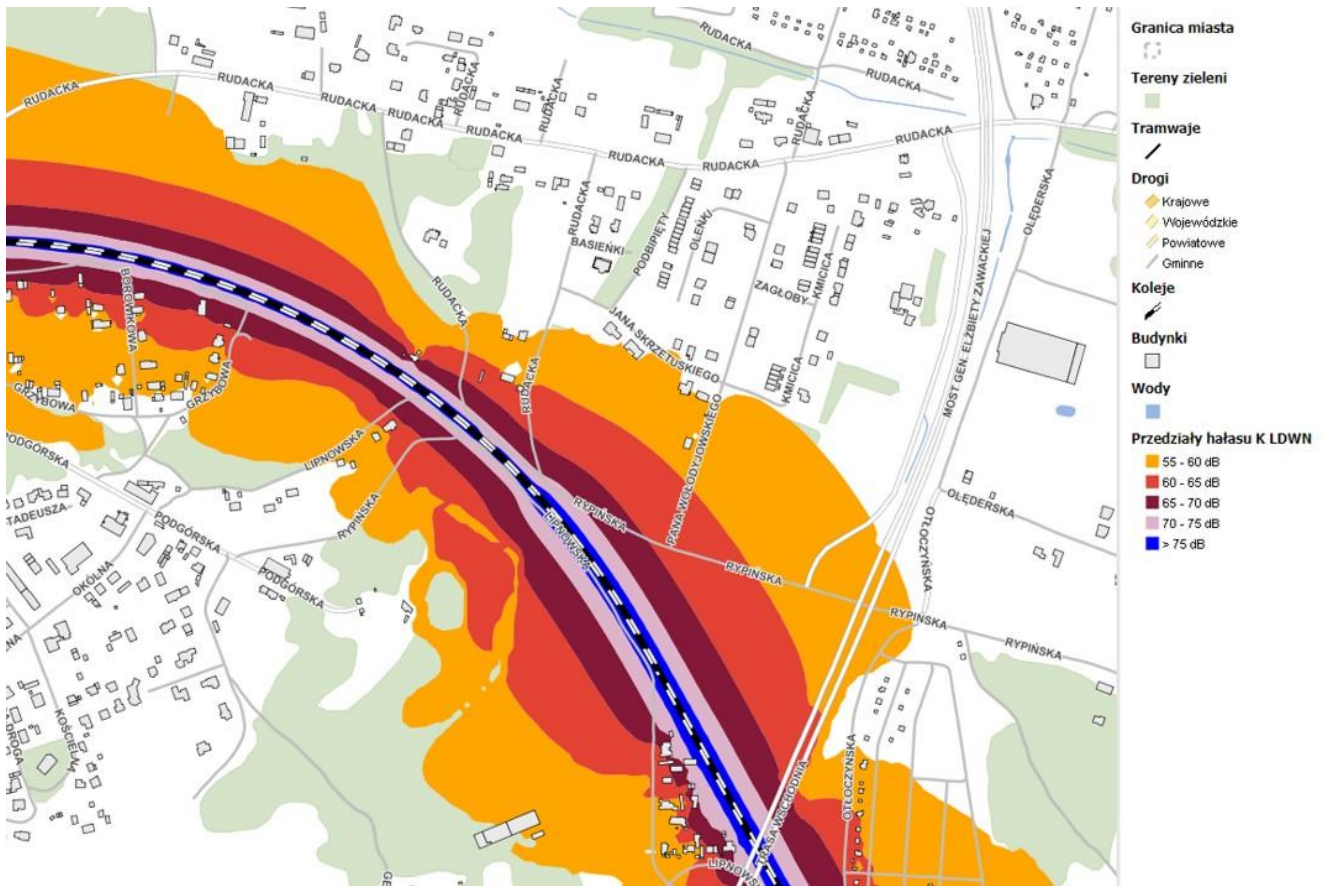
Zabudowa mieszkaniowa i usługowa znajdująca się na analizowanym obszarze nie jest zbiorczo ucieplwniona. Budynki są w większości ogrzewane stałymi paliwami tradycyjnymi (węgiel, miał węglowy, drewno). Barwy dymów z niektórych kominów wskazują na to, że niekiedy spalane są także inne substancje. Część budynków korzysta z sieci gazowej także dla celów grzewczych.

Obszar objęty opracowaniem charakteryzuje się zróżnicowanymi warunkami klimatu akustycznego. „Wnętrze” obszaru odznacza się dobrymi warunkami akustycznymi. Elementami izolacyjnymi od źródeł hałasu są obszary leśne oraz zadrzewienia. Droga

krajowa nr 91 (trasa „wschodnia”), linia kolejowa Toruń - Kutno i ulica Rudacka to główne źródła emisji hałasu w tym rejonie. Pomiary natężenia ruchu pojazdów na moście im. gen. Elżbiety Zawackiej nie były dotychczas prowadzone kompleksowo. Most nie był objęty pomiarami w ramach SDR w 2015 roku. Na podstawie obserwacji można jednak stwierdzić, że średnie dobowe natężenie ruchu pojazdów wynosi około 15-20 tys. pojazdów. Trasa mostowa jest wykorzystywana zarówno dla ruchu lokalnego, jak i tranzytowego. Obserwuje się wzrost natężenia ruchu pojazdów w godzinach porannych i popołudniowych. Pomiary natężenia ruchu oraz pomiary hałasu z ul. Rudackiej nie były dotychczas prowadzone. Ulica Rudacka jest wykorzystywana głównie przez mieszkańców oraz jako droga dojazdowa do okolicznych ogrodów działkowych, jak również umożliwia wjazd na trasę mostową. Natężenie ruchu pojazdów na ul. Rudackiej jest największe w czasie porannego i popołudniowego szczytu komunikacyjnego oraz w okresie letnim i podczas dni świątecznych. Należy zauważyć, że oprócz ruchu pojazdów samochodowych, istotnym źródłem hałasu są pojazdy ciężarowe oraz autobusy.

Ryc. 6 Mapa poziomów hałasu drogowego (źródło <http://mapaakustyczna.um.torun.pl>)

Ryc. 7 Mapa poziomów hałasu kolejowego (źródło <http://mapaakustyczna.um.torun.pl>)

Analiza warunków akustycznych wskazuje, że na terenach położonych w sąsiedztwie trasy mostowej oraz linii kolejowej istnieją ograniczenia dla lokalizacji zabudowy mieszkaniowej oraz innej podlegającej ochronie akustycznej. Planowanie tego typu funkcji mogłoby skutkować niedotrzymaniem dopuszczalnych poziomów hałasu określonych w przepisie odrębnym – Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz.U. z 2014 r., poz. 112). Warto zaznaczyć, że dopuszczalny poziom hałasu L_{Aeq} od dróg i linii kolejowych dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej wynosi 65 dB w porze dziennej oraz 56 dB nocą, a od pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu wynosi odpowiednio: 55dB i 45dB. Dopuszczalny poziom hałasu L_{Aeq} od dróg i linii kolejowych dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wynosi 61 dB w porze dziennej oraz 56 dB nocą, a od pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu wynosi odpowiednio: 50dB i 40dB.

Istotne jest to, iż projekt planu nie miesza różnych funkcji (mieszkaniowych, usług uciążliwych, produkcyjnych) i nie przewiduje lokalizowania funkcji usługowych niepożądanych społecznie.

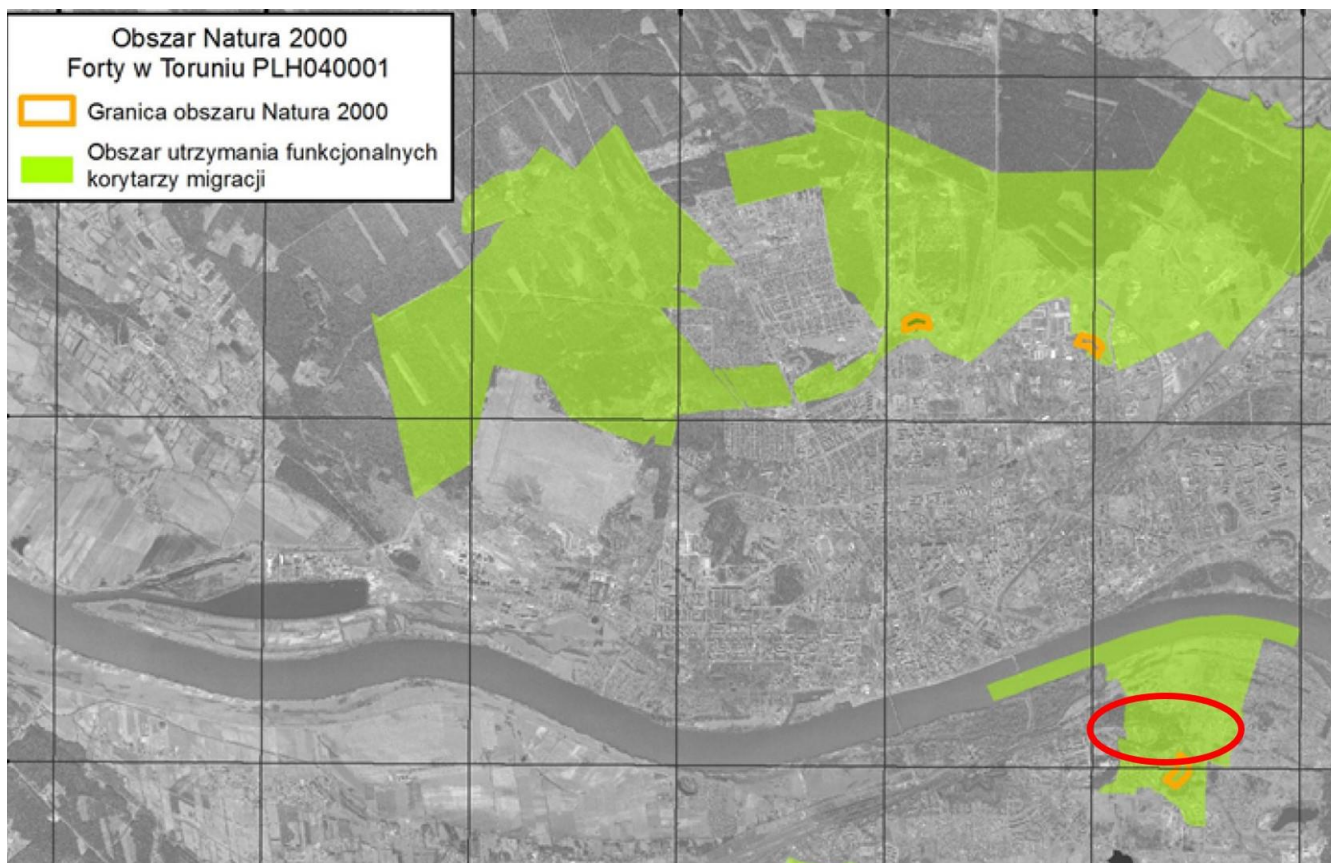
W koncepcji krajowej sieci ekologicznej ECONET-POLSKA dolina Wisły stanowi korytarz ekologiczny o znaczeniu międzynarodowym. Odcinek doliny w obrębie Kotliny

Toruńskiej został uznany za obszar II kategorii (duża wartość przyrodnicza i dobre warunki do pełnienia funkcji korytarza).

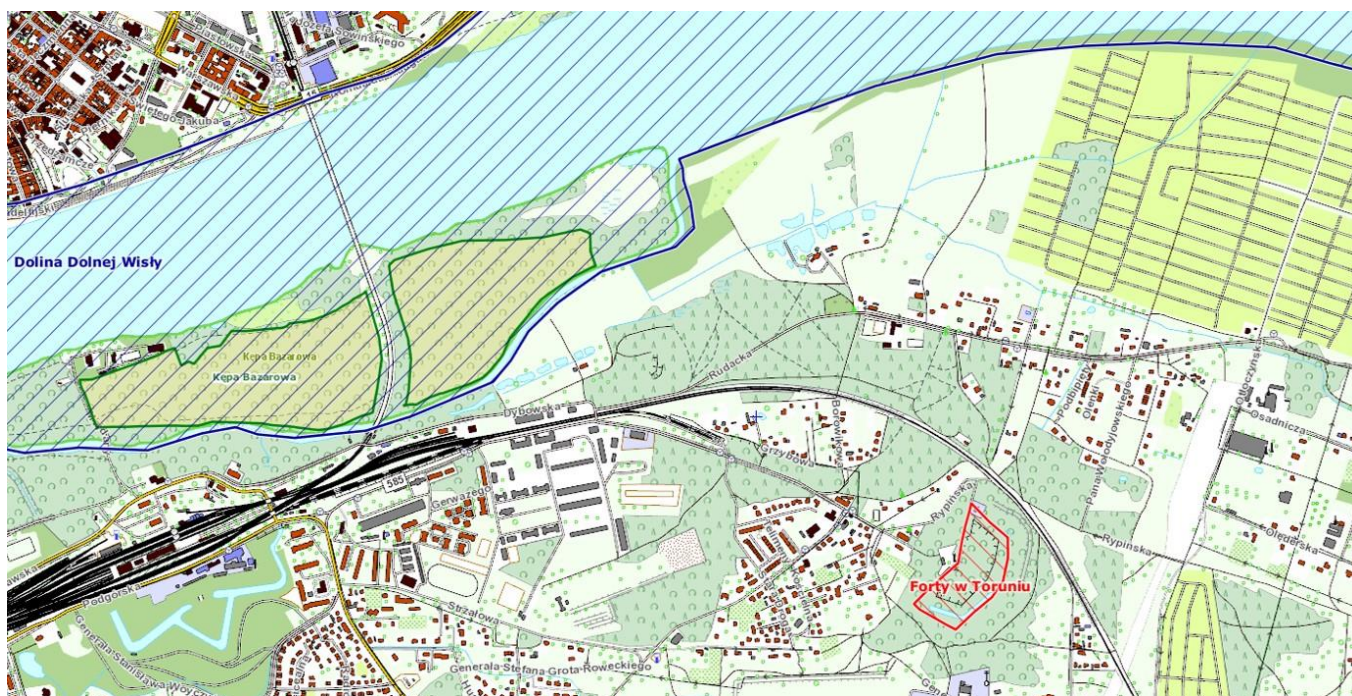
Dolina Dolnej Wisły jest ostoją ptasią o randze europejskiej. Obszar objęty opracowaniem znajduje się poza zasięgiem obszarów form ochrony przyrody.

W sąsiedztwie, w odległości około 350 m na północny-zachód od granic obszaru, znajduje się granica obszaru specjalnej ochrony ptaków w sieci NATURA 2000 Dolina Dolnej Wisły PLB 040003. Celem wyznaczenia obszarów „ptasich” Natura 2000 jest ochrona populacji dziko występujących ptaków oraz utrzymanie ich siedlisk w nie pogorszonym stanie. Dolina Dolnej Wisły jest ostoją ptasią o randze europejskiej. Występują tutaj co najmniej 44 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 4 gatunki ptaków migrujących i zimujących z Polskiej Czerwonej Księgi. Na tym obszarze gniazduje około 180 gatunków ptaków oraz występuje bardzo ważny teren zimowiskowy bielika. W okresie lęgowym obszar ten zasiedla około 1% populacji krajowej gatunków nurogęs, ohar, rybitwa, białoczelną, rybitwa rzeczna, zimorodek, ostrygojad. W okresie wędrówek ptaki wodno-błotne występują w koncentracjach do 50 tys. osobników. W okresie zimowym występuje co najmniej 1% populacji szlaku wędrówkowego gatunków: bielik, gągoł, nurogęs. Występuje tu bogata fauna innych kręgowców, liczne gatunki zagrożone i prawnie chronione. Ochrona „ptasiego” obszaru Natura 2000 wymaga aby wszelka działalność nie prowadziła do pogarszania warunków bytowania chronionych gatunków roślin i zwierząt oraz do degradacji ich siedlisk. W projekcie planu należy zatem przewidzieć takie rozwiązania przestrzenne (funkcje zabudowy, jej intensywność, wysokość i kubaturę, układ drogowy, urządzenia infrastruktury technicznej), które nie będą kolidowały z wymogami ochrony ptaków oraz nie naruszą spójności sieci ekologicznej Natura 2000.

Teren znajdującego się po przeciwnej stronie linii kolejowej Fortu XV i jego otoczenia, położonego w odległości około 100 m na południowy-zachód, został zakwalifikowany do ochrony jako zimowiska nietoperzy w ramach specjalnego obszaru ochrony siedlisk Forty w Toruniu PLH 040001. Obszar opracowania znajduje się w zasięgu obszarów utrzymania funkcjonalnych korytarzy migracji nietoperzy. Ilustruje to poniższa mapa z Planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Forty w Toruniu PLH040001, ustanowionego Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 17 lutego 2014 r.

Ryc. 8 Funkcjonalne korytarze migracji nietoperzy w rejonie opracowania (źródło: Plan zadań ochronnych)

Ryc. 9 Obszary Natura 2000 i rezerwat przyrody w rejonie opracowania (źródło: geoportal.rdos-bydgoszcz.gov.pl)

W odległości około 350 m od zachodnich krańców obszaru znajduje się leśny rezerwat przyrody „Kępa Bazarowa”. Na obszarze znajduje się kilka pomników przyrody: grupa 6

dębów szypułkowych przy ul. Rudackiej 40 oraz dęb szypułkowy przy ul. Rudackiej 58. Na obszarze nie ma żadnych użytków ekologicznych.

Na obszarze opracowania występują obiekty o wartościach historycznych i kulturowych:

- relikty schronu amunicyjnego M-25
- schron amunicyjny M-26
- schron artyleryjski A-25
- relikty schronu artyleryjskiego A-24
- relikty schronu piechoty typu „toruńskiego”J-30
- budynki mieszkalne przy ul. Rudackiej 48, 74, 76.

Stwierdzono występowanie stanowiska archeologicznego nieekspozowanego w terenie.

W projekcie planu zapewniono ochronę ww. obiektów zabytkowych i o wartości historyczno-kulturowej.

Szczegółową charakterystykę stanu i funkcjonowania środowiska przedmiotowego obszaru oraz jego otoczenia przedstawiono w opracowaniu ekofizjograficznym, w którym zapisano szereg uwag, zaleceń i wniosków, a w tym m.in.:

- Obszar opracowania odznacza się w części dość wysokimi jak na tereny miejskie walorami przyrodniczo-krajobrazowymi i historyczno-kulturowymi, w związku z czym planowane zagospodarowanie obszaru powinno odbywać się w sposób racjonalny z zachowaniem zasady zrównoważonego rozwoju i przestrzegania ładu przestrzennego.
- Na obszarze opracowania występują ograniczenia zagospodarowania i użytkowania w związku z występowaniem przyrodniczych i kulturowych obiektów chronionych prawnie.
- Istniejące tereny leśne oraz skupień zieleni są najcenniejszym elementem środowiska przyrodniczego obszaru i jego otoczenia. Wymagają ochrony przed zmianą przeznaczenia i zagospodarowania lub wkomponowania w granice poszczególnych działek budowlanych.
- Planowane funkcje i związane z nimi zagospodarowanie nie może oddziaływać negatywnie na gatunki ptaków na obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły PLB 040003 oraz nie może naruszyć spójności obszarów Natura 2000. Planowane zagospodarowanie obszaru musi uwzględnić przebieg funkcjonalnego korytarza migracji nietoperzy.
- Pożądane jest w jak najmniejszym stopniu prowadzenie prac niwelacyjnych trwale zniekształcających naturalne ukształtowanie terenu.
- Wysokość planowanej zabudowy należy dostosować do potrzeb ochrony walorów fizjonomicznych oraz do ustaleń dotychczasowego planu miejscowego. Wysokość zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej nie powinna przekroczyć 9-10 m.

- Należy wykluczyć możliwość lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz ograniczyć możliwość lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.
- Należy wykluczyć możliwość realizacji działalności i usług niepożądanych społecznie, w szczególności usług kolidujących z funkcją mieszkaniową, za wyjątkiem rozbudowy istniejących zakładów.
- Należy zapewnić możliwie wysokie wskaźniki powierzchni biologicznie czynnej.
- W kontekście złożonych wniosków o zmiany w planie, należy uwzględnić: ochronę ukształtowania terenu, ochronę zieleni, w tym zieleni leśnej i pomników przyrody, możliwość zaistnienia protestów społecznych, zachowanie dopuszczalnych poziomów hałasu.
- Niezbędne jest, aby dla zabudowy przewidzieć podłączenie do kanalizacji sanitarnej.
- Należy przewidzieć bezemisyjne lub niskoemisyjne systemy grzewcze.

V.PROBLEMY ORAZ CELE OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU

Analiza uwarunkowań funkcjonalno-przestrzennych, ekofizjograficznych i ekologicznych wskazuje, że obszar objęty projektem planu w znacznej części stanowi powierzchnie aktywne przyrodniczo: lasy, zadrzewienia, murawy. Jednocześnie jest obszarem sukcesywnie urbanizującym się. Powstaje nowa zabudowa – głównie mieszkaniowa jednorodzinna, powstały nowe drogi oraz sieci i urządzenia infrastruktury technicznej.

Obszar jest położony w otoczeniu innych terenów zabudowanych, przeznaczonych pod zabudowę lub stanowiących zieleni. Niestety w części obszar jest zaniedbany i zaśmiecony. Na terenie obserwuje się nieład przestrzenny w postaci różnego rodzaju zabudowy mieszkaniowej wśród terenów lasów, zadrzewień i muraw. Zabudowę stanowią obiekty jednorodzinne wolnostojące, bliźniacze i szeregowe. Taki stan jest jednak charakterystyczny dla urbanizującego się osiedla. Większość ulic posiada już nawierzchnię bitumiczną. Zostały wykonane chodniki oraz oświetlenie. Część dróg posiada jeszcze nawierzchnię gruntową. Obszar odznacza się dobrą dostępnością komunikacyjną, a także dostępem do podstawowych sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.

Pozostawienie obszaru opracowania w dotychczasowym użytkowaniu i zagospodarowaniu, jak również jego kształtowanie w oparciu o obecnie obowiązujący plan miejscowy, nie spowodowałoby powstania nowych lub nasilania istniejących zagrożeń środowiska. Zabezpieczone zostałyby wskaźniki powierzchni czynnej biologicznie, powstałby czytelny i optymalny układ drogowy, obszar zostałby wyposażony w sieci i urządzenia infrastruktury technicznej. Brak zagospodarowania terenów niezabudowanych prowadziłby do stopniowego ich zarastania roślinnością (głównie samosiewami drzew, chwastami i krzewami).

Analizowany obszar charakteryzuje się występowaniem wartościowej pod względem przyrodniczym zieleni wysokiej, związanej z piaszczystymi powierzchniami terasowymi, częściowo zwydmionymi. Istotne jest znaczenie estetyczne i krajobrazowe tej zieleni. Zieleni leśna została poddana ochronie w obecnym planie. Zabezpieczone zostały wskaźniki powierzchni biologicznie czynnej na terenach przeznaczonych pod zabudowę.

Obszar opracowania w części jest przekształcony antropogenicznie. Część powierzchni zajmują budynki i tereny utwardzone. Obszar posiada dostęp do podstawowych mediów infrastruktury technicznej tj. wody wodociągowej, sieci kanalizacyjnej, energii elektrycznej i gazu przewodowego. Istnieją zatem możliwości zaopatrzenia w podstawowe media infrastrukturalne. Niewielka część terenu znajduje się w granicach obszaru szczególnego zagrożenia powodzią, co determinuje sposoby jej zagospodarowania. Ograniczenia w zagospodarowaniu występują również na terenach położonych w sąsiedztwie trasy mostowej i linii kolejowej – źródeł emisji hałasu i spalin.

Generalnie pod względem estetycznym większość obszaru przedstawia obraz korzystny. Dysharmonijne w fizjonomii krajobrazu jest natomiast dość częste sąsiedztwo obszarów zabudowanych i nieużytkowanych, jak również nie w pełni ukształtowany układ drogowy.

Problemem ochrony środowiska, w kontekście złożonych wniosków o rozszerzenie możliwości inwestowania na obszarze, jest ochrona rzeźby tereny (zalesiona wydma), ochrona zieleni (las, zadrzewienia, zieleni urządzona), ochrona przed hałasem (drogowym kolejowym), ochrona krajobrazu i ładu przestrzennego (intensywność i gabaryty zabudowy).

Realizacja ustaleń projektu planu nie pozostaje w sprzeczności z celami ochrony środowiska ustanowionym na szczeblu międzynarodowym wspólnotowym i krajowym istotnym z punktu widzenia projektu planu. Nie wywoła także znaczących negatywnych zmian na obszary Natura 2000.

Projekt planu nawiązuje do ustaleń zawartych w programie ochrony środowiska województwa kujawsko-pomorskiego oraz w programie ochrony środowiska dla miasta Torunia. Zachowana zostanie spójność założeń wyżej wymienionych dokumentów z aktem prawa miejscowego jakim jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Rudak A” w Toruniu.

W sumie należy ocenić, że omawiany projekt planu (128.18) jest raczej niewielką zmianą dotychczas obowiązującego planu i w porównaniu z nim spowoduje co najwyżej małe zagrożenia środowiska. Wprowadzenie niektórych ustaleń planu o charakterze proekologicznym może przyczynić się do zmniejszenia negatywnych oddziaływań. Na taką ocenę wpływ mają zarówno obecny stan obszaru, analiza ustaleń obecnie obowiązującego planu, występowanie unikalnej formy rzeźby terenu, zieleni urządzonej, jak również wrażliwość obszaru na zagrożenia wewnętrzne i zewnętrzne.

VI. OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOŻLIWOŚCI I SPOSOBY ICH OGRANICZANIA, ZAPOBIEGANIA LUB KOMPENSACJI ORAZ MOŻLIWE ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Rudak A” dla obszaru położonego w rejonie ulic Jana Skrzetuskiego i Pana Wołodyjowskiego w Toruniu, związany zarówno z utrzymaniem zdecydowanej większości dotychczasowych przeznaczeń terenu (przy zmianie niektórych ustaleń) oraz z częściową zmianą przeznaczeń niektórych terenów. Wprowadzone zmiany mają na celu dostosowanie obecnego przeznaczenia terenów do zmieniających się potrzeb inwestycyjnych i uwarunkowań funkcjonalno-ekonomicznych. W szczególności w projekcie planu, który *de facto* jest niewielką zmianą dotychczas obowiązującego planu miejscowego, poszerzono zasięg przestrzenny niektórych jednostek, jak również części niektórych jednostek zostały włączone do sąsiednich. Opisano to na stronach 9 i 10 niniejszej prognozy.

Na obszarze objętym projektem planu obowiązują określone przepisami szczególnymi reżimy ochronne wynikające z istnienia chronionych prawnie terenów przyrodniczych oraz kulturowych.

Realizacja projektu planu nie spowoduje zmiany oddziaływania na cele i przedmioty ochrony obszarów **Natura 2000**. W stosunku do obecnego stanu, realizacja projektu planu nie wywoła zagrożeń dla chronionych gatunków roślin i zwierząt, dla ptaków i ich siedlisk oraz dla spójności obszarów Natura 2000. W szczególności na skutek realizacji planowanych zamierzeń inwestycyjnych (sportu i rekreacji, zabudowy usługowej i zabudowy usługowej z zielenią urządzoną), przyjętej intensywności zabudowy i gabarytów budynków, nie nastąpi zmiana oddziaływania na najbliższej położony obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Dolnej Wisły PLB 040003, który znajduje się w odległości około 350 m na południe od północnych granic obszaru planu. Dla tego obszaru Natura 2000, Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 31 marca 2015 r. został ustanowiony plan zadań ochronnych (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Poz. 1184 ze zm.). W kontekście ustaleń projektu planu nie istnieją ani nie wystąpią potencjalne zagrożenia, które definiuje plan zadań ochronnych tj. zmiana sposobów uprawy, intensywne koszenie, zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska, powódź, produkcja energii wiatrowej, usuwanie trawy pod grunty orne, zalesianie terenów otwartych, modyfikowanie funkcjonowania wód, zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie, penetracja i inne. Nie stwierdzono żadnego istniejącego ani potencjalnego zagrożenia spośród wymienionych w załączniku nr 3 do w/w Zarządzeniu.

Analiza celów działań ochronnych, w kontekście realizacji ustaleń projektu planu, nie wykazuje negatywnego wpływu na żaden z tych celów dla wszystkich wymienionych przedmiotów ochrony, które zostały wymienione w załączniku nr 4 do w/w Zarządzenia, np. zachowanie istniejących siedlisk łągowych i żerowych w obecnym stanie FV, utrzymanie

liczebności populacji lęgowej, utrzymanie liczebności populacji korzystającej z żerowisk, zachowanie siedlisk lęgowych w dotychczasowym stanie, itp.

Analiza działań ochronnych dla poszczególnych przedmiotów ochrony zawartych w załączniku nr 5 do w/w Zarządzenia wykazała, że realizacja ustaleń projektu planu miejscowego nie spowoduje zagrożeń dla realizacji działań ochronnych oraz nie spowoduje negatywnych oddziaływań na przedmioty ochrony. Nie wystąpi kolizja z działaniami dotyczącymi czynnej ochrony ptaków np. bielika (zapobiegnięcie utracie potencjalnych miejsc gniazdowych, zapobiegnięcie zmniejszaniu ilości czatowni), błotniaka stawowego (zapobiegnięcie utracie siedlisk lęgowych, zachowanie żerowisk gatunku), derkacza (zachowanie siedlisk gatunku), rybitwy rzecznej i rybitwy białoczelnej (budowa sztucznych wysp w korycie, zapobiegnięcie utracie siedlisk lęgowych), mewy siwej (zapobiegnięcie utracie siedlisk lęgowych) i innych gatunków. Nie stwierdzono dla żadnego przedmiotu ochrony, wytypowania obszarów wdrażania działań ochronnych, na obszarze projektu planu i w jego bezpośrednim otoczeniu.

Program realizacji nowej zabudowy na terenie położonym w dość bliskim sąsiedztwie od tego obszaru Natura 2000 nie spowoduje znaczących negatywnych oddziaływań na cele i przedmioty ochrony obszaru PLB040003 oraz na integralność obszarów Natura 2000.

Nie stwierdzono negatywnych znaczących oddziaływań, które mogłyby nastąpić w wyniku realizacji projektu planu w szczególności na najbliższy specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 Forty w Toruniu PLH 040001, którego jeden z elementów znajduje się w odległości około 100 m na południowy-zachód (Fort XV). Przedmiotem ochrony tego obszaru Natura 2000 są gatunki nietoperzy: mopek, nocek duży i nocek łydkowłosy. Obszar opracowania znajduje się w zasięgu obszarów utrzymania funkcjonalnych korytarzy migracji nietoperzy, jednak planowane zmiany zagospodarowania obszaru nie będą znacząco negatywnie oddziaływać na populację nietoperzy i ich siedliska. Jednak w projekcie planu nie zastosowano rozwiązań, które mogłyby znacząco pogorszyć oddziaływania na gatunki nietoperzy, w szczególności prowadzić do pogorszenia możliwości migracji nietoperzy na kierunku Fort XV – zadrzewienia nadwiślańskie.

Dla obszaru Forty w Toruniu obowiązuje plan zadań ochronnych zatwierdzony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 17 lutego 2014 r.

Jako zagrożenia dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków nietoperzy i ich siedlisk, plan zadań ochronnych wymienia w szczególności (dla mopka i nocka dużego): wandalizm związany z brakiem właściwego zabezpieczenia przed niekontrolowanym wstępem ludzi do obiektów, niekorzystne zmiany mikroklimatu wiążą się z pogorszeniem warunków zimowania - hibernacji nietoperzy poprzez obniżenie temperatury wewnątrz obiektów oraz zanik gradientu temperaturowego. Potencjalne zagrożenie stanowi wycinka lasu (w tym również samosiewów) w obrębie potencjalnych korytarzy migracji nietoperzy,

oraz presja ze strony zabudowy rozproszonej w sąsiedztwie obszaru powodujące pogorszenie warunków migracji nietoperzy. Remonty budynków (oraz związana z tym możliwa zmiana użytkowania) stanowią zagrożenie w przypadku nieuwzględnienia biologii gatunku oraz konieczności zachowania schronień zimowych. Potencjalnym zagrożeniem (związanym z wandalizmem) jest chwywanie oraz zabijanie osobników nietoperzy. Potencjalne zagrożenie stanowić może również niekontrolowana lub intensywna turystyka (zwiedzanie korytarzy zajmowanych przez zimujące nietoperze) w okresie hibernacji, w tym w przypadku sztucznego oświetlania miejsc hibernacji lub korzystania z pochodni.

Analiza przestrzenna zidentyfikowanych zagrożeń wskazuje, że występują one przede wszystkim w obrębie obiektów fortecznych, w tym Fortu XV, a więc poza obszarem projektu planu miejscowego. Należy na tej podstawie stwierdzić, że realizacja obecnie obowiązującego uchwalonego w 2008 r. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego osiedla „Rudak A” w Toruniu dla terenu położonego pomiędzy ul. Rudacką, ul. Skrzetuskiego, ul. Otloczyńską i linią kolejową, nie stwarza istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony nietoperzy i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony. W szczególności jako zagrożenia nie są wymieniane funkcje mieszkaniowe i usługowe, planowane od 2008 roku w otoczeniu ulic: Rudackiej, Skrzetuskiego, Wołodajowskiego, Kmicica, Podbipięty, Basieńki, Oleńki. W tym kontekście należy zauważyć, że przepisy Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 17 lutego 2014 r., nie kwestionują istnienia na tym terenie funkcji mieszkaniowych i usługowych, jak również nie zakładają możliwego negatywnego znaczącego ich oddziaływania na cele i przedmioty ochrony oraz na integralność obszaru Natura 2000 Forty w Toruniu PLH040001.

Celem działań ochronnych (Załącznik Nr 4 do Zarządzenia): jest utrzymanie w stanie niepogorszonej populacji (nie mniejszej niż 10 osobników mopka i nocka dużego) oraz siedliska, a także poprawa wskaźnika „Zabezpieczenie przed niepokojeniem nietoperzy” do oceny FV - stan właściwy.

Wobec tak określonych w Zarządzeniu ilości osobników nie ma żadnych przesłanek, że pozostawienie wolnych od zabudowy terenów w zachodniej części obszaru planu (ZL1, ZL2), nie pozwoli na swobodną migrację nietoperzy pomiędzy terenem Fortu XV a terenami nadwiślańskimi. Zdecydowanie kluczowe znaczenie dla utrzymania populacji nietoperzy mają działania ochronne w obrębie Fortu XV, a więc poza obszarem planu.

W kontekście zagospodarowania obszaru objętego opracowaniem plan zadań ochronnych przewiduje następujące działania ochronne (Załącznik Nr 5 do Zarządzenia): utrzymanie warunków zimowania nietoperzy w obszarze Natura 2000 oraz poprawa stanu zimowisk, zachowanie istniejących połączeń miejsc zimowania nietoperzy w obszarze Natura 2000 z potencjalnymi biotopami leśnymi poprzez utrzymanie funkcjonalnych korytarzy migracji - liniowych ciągów zalesień, zadrzewień i zakrzewień łączących zimowiska z

biotopami letnimi w obszarze Natura 2000 oraz mieście Toruń. Wymienione działki w tym załączniku nie dotyczą jednak otoczenia Fortu XV.

Ustalone cele zadań ochronnych w załączniku nr 4 oraz działania ochronne w załączniku nr 5 dotyczą głównie szczegółowo opisanych zasad zagospodarowania obiektów fortecznych innych niż Fort XV, a ponadto dotyczą głównie zapewnienia działań organizacyjnych w przypadku udostępnienia turystycznego lub rekreacyjnego obiektów. Nie dotyczą one wprost obszaru objętego projektem planu. Jedynie niezbędne jest zachowanie istniejących połączeń miejsc zimowania w obszarze Natura 2000 z biotopami nadrzecznymi.

Według planu zadań ochronnych korytarzami migracji nietoperzy z Fortu XV ważne jest zachowanie korytarza migracji w kierunku północnym. Zgodnie z załącznikiem graficznym do Zarządzenia zamieszczonym na stronie 10, wyznaczony „Obszar utrzymania funkcjonalnych korytarzy migracji” obejmuje prawie cały obszar projektu planu (bez skrajnie wschodniej jego części).

W odniesieniu do **różnorodności biologicznej** projekt planu wprowadza pewne zmiany, głównie w odniesieniu do intensywności zabudowy, jej wysokości, korekty układu drogowego. Zachowane został lub co najwyżej zmniejszony został nieznacznie minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej, który został ustalony na poziomie od 20% dla części terenów U do 30-45% dla terenów MN i 80% dla terenów ZP. Wartości te praktycznie nie uległy zmianie w porównaniu z ustaleniami dotychczas obowiązującego planu. Należy zauważyć, że większość terenów przewidzianych pod zabudowę, poza południowo-wschodnią jego częścią, jest już zabudowanych w całości lub w dużej części.

Różnorodność biologiczna pozostałych terenów nie zostanie znacząco zubożona, gdyż projekt planu pozostawia tereny leśne ZL oraz tereny zieleni urządzonej publicznej ZP. Właśnie one będą kształtowały różnorodność biologiczną tego rejonu.

Realizacja ustaleń planu nie spowoduje bezpowrotnej utraty różnorodności biologicznej na terenach przeznaczanych pod zabudowę. Różnorodność ta obecnie jest duża jak na tereny miejskie i taka pozostanie po realizacji projektu planu. Skutki oddziaływania projektu planu będą tu bezpośrednie, długotrwałe i stałe.

Planowane zmiany przeznaczenia terenów nie powinny spowodować negatywnego oddziaływania na **ludzi**. Generalnie funkcje mieszkaniowe dominują na obszarze projektu planu. Na terenach MN dopuszczono usługi z zastrzeżeniem, że nie mogą to być usługi kolidujące z funkcją mieszkaniową. Według planu należy przez to rozumieć: formy aktywności gospodarczej o uciążliwym charakterze, wywołujące zakłócenia funkcji mieszkaniowej, obejmujące w szczególności: przedsięwzięcia związane z gospodarką odpadami, z wyłączeniem gospodarki odpadami powstałymi w trakcie działalności usługowej, nadmierny ruch pojazdów dostawczych, zakłócenia ciszy nocnej itp., przedsięwzięcia mogące

zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem infrastruktury technicznej, działalność powodującą przekroczenie dopuszczalnych standardów jakości środowiska przewidzianych dla funkcji mieszkaniowej. Ograniczono w ten sposób możliwość lokalizacji usług niepożądanych społecznie, mogących wywołać konflikty społeczne. Przedstawione wcześniej analizy uwarunkowań przyrodniczych i sozologicznych wskazują, że rozpatrywany obszar znajduje się obecnie i pozostawał będzie w przyszłości głównie w zasięgu antropopresji związanej z rozwojem tej części osiedla Rudak oraz ulic: Rudackiej, Jana Skrzetuskiego i Pana Wołodyjowskiego oraz kilku mniejszych ulic. Antropopresja wyraża się głównie emisją hałasu komunikacyjnego i spalin. Zagrożenie akustyczne wschodniej części obszaru wiąże się także z sąsiedztwem trasy wschodniej, która znajduje się w skrajnie wschodniej części obszaru - w odległości nawet kilkadziesiąt metrów od terenów zabudowy mieszkaniowej. Chronione są one jednak od drogi terenami zieleni urządzonej publicznej ZP4 i ZP5, pełniącymi również funkcję izolacyjną. Skutki oddziaływania projektu planu na ludzi będą bezpośrednie, długoterminowe i stałe.

Warunki egzystowania **fauny** mogą ulec co najwyżej niewielkiemu pogorszeniu. Realizacja planu na omawianym obszarze, w tym wprowadzenie nowej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej oraz rozbudowa układu drogowego spowoduje zmianę warunków egzystencjalnych bytujących zwierząt i pojawienie się innych gatunków fauny, charakterystycznych dla środowisk ludzkich.

Należy zauważyć, że obszar projektu planu położony jest w bliskim sąsiedztwie obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły PLB04003 oraz obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Forty w Toruniu PLH040001. Jednak program przestrzenny nowej zabudowy oraz ograniczona jej wysokość nie będzie oddziaływać negatywnie na funkcjonowanie w/w obszarów. Planowany rozwój zabudowy na obszarze projektu planu, w tym planowane nowe inwestycje budowlane ze względu na wprowadzone ograniczenia intensywności zabudowy, kubatury i wysokości budynków (maksymalnie do 9-10 m, a tylko wyjątkowo do 12 m) nie będą stwarzały zagrożeń dla ptaków. Oddziaływanie na nietoperze nie będzie znaczące ze względu na znaczną odległość od Fortu XV oraz położenie obszaru poza korytarzami migracji tych ssaków.

Niewątpliwie na obszarze będą istniały dogodne warunki dla bytowania fauny. Jednak będą to głównie gatunki, zwłaszcza ptaków, przystosowane do obecności człowieka. Oczywiście nie można wykluczyć obecności gatunków chronionych np. ptaków. Nie wystąpią negatywne oddziaływania także na nietoperze, jak również na płazy. Skutki oddziaływania projektu planu na faunę będą pośrednie i krótkoterminowe, ale tylko o znaczeniu lokalnym.

Planowane zmiany przeznaczenia terenów nie spowodują dużych zmian w zakresie oddziaływania na **rośliny**. Dla wszystkich terenów planowanych pod zabudowę

zabezpieczono udział zieleni w postaci minimalnego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej. Na terenach przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną projekt planu nakazuje zachowanie minimum 30-45% powierzchni jako biologicznie czynnej, a na terenach usługowych 20%.

Zgodnie z postulatami z opracowania ekofizjograficznego, projekt planu zabezpiecza racjonalne wskaźniki powierzchni biologicznie czynnej, zabezpiecza pasy zieleni izolacyjnej na części terenów mieszkaniowych i usługowych oraz ochronę istniejącego drzewostanu.. Skutki oddziaływania projektu planu na rośliny będą bezpośrednie, długoterminowe i stałe, ale o znacznym lokalnym.

Planowane zmiany mogą negatywnie oddziaływać na **wodę**. W trakcie prac ziemnych przy budowie nowych budynków, dróg oraz sieci infrastruktury technicznej, nastąpi naruszenie struktury fizycznej i biologicznej gruntów. Można spodziewać się dalszego obniżenia poziomu wód gruntowych.

Projekt planu zakłada możliwość realizacji zabudowy częściowo na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią (na terenie U/ZZ1). Dopuszczono zagospodarowanie terenu na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią o rzędnej zwierciadła wody 1% - 41,96 m n.p.m. Jest to teren o bardzo małej powierzchni, położony w sąsiedztwie wiaduktu drogowego. Zabudowa nie spowoduje znaczącego spowolnienia przepływu wód powodziowych, jak również nie spowoduje zagrożeń dla życia ludzi i istotnych strat materialnych. Tereny położone na południe od ul. Rudackiej w czasie powodzi 100-letniej nie będą znajdowały się w osi spływu wód powodziowych Wisły, a będą stanowiły peryferyjne rozlewisko powodziowe.

Warto zwrócić uwagę, że projekt planu nakazuje zapewnienie funkcji odwodnieniowo-melioracyjnej na terenie ZP2. Ochroni to obszar przed ewentualnymi podtopieniami, które mogłyby spowodować niedrożność rowu.

Na obszarze powstaną nowe źródła emisji ścieków komunalnych, lecz ustalenia projektu planu ograniczają je do minimum. Projekt planu nakazuje odprowadzenie ścieków do miejskiej sieci kanalizacyjnej. Dopuszczono retencjonowanie wód opadowych i roztopowych, zgodnie z przepisami odrębnymi. Są to rozwiązania optymalne, najlepsze z możliwych, do minimum ograniczające możliwość zanieczyszczenia wód podziemnych. Są to rozwiązania powszechnie stosowane. Przyjęte sposoby postępowania ze ściekami oraz wodami opadowymi i roztopowymi nie będą miały wpływu na realizację celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych. Planowane zainwestowanie nie będzie miało wpływu na stan jednolitej części wód powierzchniowych rzecznych RW2000212939 Wisła od dopływu z Sierzchowa do Wdy i nie wpłynie na zagrożenie nieosiągnięcia celów środowiskowych. Jest to silnie zmieniona część wód, o złym stanie wód, zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych. Skutki oddziaływania

projekt planu na wodę będą bezpośrednio, skumulowane i stałe.

Realizacja nowych inwestycji spowoduje negatywne oddziaływania na **powietrze i klimat akustyczny**. Zwrócić należy uwagę, że ustalone tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej nie powinny powodować na okolicznych obszarach uciążliwej emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz hałasu przekraczającego równoważny poziom dźwięku określony w przepisach szczególnych. Analiza programu zabudowy i przebiegu nieprzekraczalnych linii zabudowy pozwala na stwierdzenie, że zostaną dotrzymane dopuszczalne poziomy hałasu na terenach MN, tak jak to ustala projekt planu. Przedstawione powyżej analizy aktualnych i prognozowanych uwarunkowań przyrodniczych i sozologicznych wskazują, że rozpatrywany obszar znajduje się obecnie i pozostawał będzie w przyszłości w zasięgu antropopresji związanej z oddziaływaniem kilku ulic, głównie Gen. Zawackiej i Rudackiej oraz linii kolejowej - w zasięgu emisji hałasu drogowego i kolejowego oraz zanieczyszczeń komunikacyjnych. Obecny zły stan nawierzchni niektórych ulic dojazdowych powoduje zwiększenie uciążliwości akustycznych i zwiększoną emisję spalin do powietrza na skutek wymuszonego wolnego ruchu pojazdów. Po przebudowie wszystkich ulic uciążliwości te zmniejszą się. Zatem uciążliwości komunikacyjne będą minimalizowane przez dobrą jakość nawierzchni i płynny ruch pojazdów.

Ustalono zaopatrzenie w energię ciepłą z urządzeń indywidualnych, w których zastosowano technologie bezemisyjne lub rozwiązania oparte na technologiach i paliwach, zapewniających minimalne wskaźniki emisyjne gazów i pyłów do powietrza, a tym samym ograniczające niską emisję - zgodnie z przepisami odrębnymi. Ustalenia te są prawidłowe i minimalizują potencjalny problem zanieczyszczenia powietrza. Skutki oddziaływania projektu planu w tym zakresie będą bezpośrednie, krótkoterminowe i chwilowe.

Planowane prace ziemne związane z budową nowych obiektów i prowadzeniem sieci infrastruktury technicznej oraz komunikacji spowodują negatywne oddziaływanie na **powierznię ziemi**. Obszar planu stanowią grunty pochodzenia mineralnego. Ze względu na przekształcenia antropogeniczne środowiska naturalnego tego obszaru, prognoza zmian nie wykazuje większych zagrożeń.

Warto zwrócić uwagę, że projekt planu nakazuje ochronę powierzchni zieleni pośrednio poprzez nakaz ochrony istniejącego drzewostanu.

Realizacja obiektów zabudowy oraz nowych dróg spowoduje przekształcenia powierzchni ziemi. Prace ziemne pod budowę nowych obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej mogą spowodować naruszenie struktury fizycznej i biologicznej gruntów. Negatywne oddziaływania minimalizują ustalenia dotyczące minimalnego odsetka powierzchni biologicznie czynnej na terenach przeznaczonych pod zabudowę (MN, U) na poziomie od 20% do 45% powierzchni działki budowlanej. Na terenie U/ZP1 wskaźnik ten

określono aż na 70%. Skutki oddziaływania projektu planu będą bezpośrednie, długoterminowe i stałe.

Oddziaływanie na **krajobraz** na pewno nie wywoła nowych negatywnych oddziaływań w porównaniu ze stanem obecnym i ustaleniami obecnego planu. Projekt planu zawiera szereg ustaleń minimalizujących negatywny wpływ na walory krajobrazowe. W celu zachowania ładu przestrzennego projekt planu zakazuje na terenach lokalizacji tymczasowych obiektów budowlanych, dopuszcza na jednej działce lokalizację wyłącznie jednego budynku związanego z przeznaczeniem podstawowym. Precyzyjnie określono ilość kondygnacji nowej zabudowy (maksymalnie 3, najczęściej 2), maksymalną wysokość budynków (maksymalnie 12 m, najczęściej 9 m), maksymalną intensywność zabudowy (do 1,8, lecz najczęściej na poziomie 0,6 i 0,9) i rodzaj dachów (najczęściej strome). Ustalenia te są prawidłowe dla poszczególnych funkcji (przeznaczeń) terenów. Projekt planu ustala nakaz stosowania harmonijnej zabudowy przez co należy rozumieć realizację budynków o podobnych i spójnych walorach architektonicznych i parametrach (np. proporcje, skala obiektu, kąt nachylenia połaci dachu, poziomu posadowienia parteru, harmonijnej kolorystyki. Ponadto ustala nakaz stosowania rozwiązań o wysokim standardzie architektonicznym przez co należy rozumieć rozwiązania architektoniczno-budowlane charakteryzujące się: indywidualną formą stylistyczną brył budynków, kształtowaniem elewacji budynków w sposób urozmaicony – poprzez zastosowanie m.in. podziałów elewacji, zróżnicowania faktur materiałów wykończeniowych, detalu architektonicznego, itp. Analiza ustaleń projektu planu upoważnia do stwierdzenia, iż negatywne oddziaływanie na krajobraz nastąpi w stopniu co najwyżej małym. Skutki oddziaływania projektu planu na krajobraz będą bezpośrednie, długoterminowe i stałe.

Skala planowanych funkcji i wielkość obszaru pozwala stwierdzić, że realizacja ustaleń projektu planu na analizowanym obszarze wprowadzi co najwyżej małe negatywne oddziaływanie na **klimat**. Program zabudowy spowoduje emisję do atmosfery niewielkich ilości zanieczyszczeń energetycznych i komunikacyjnych. Zmiany te nie będą odczuwalne w kontekście stosunków klimatycznych w skali ponadlokalnej. Przyjęte sposoby zaopatrzenia w ciepło minimalizują negatywne oddziaływania na klimat. Realizacja nowej zabudowy i nowego zagospodarowania nie będzie miała wpływu na efekt cieplarniany. Przyjęte rozwiązania urbanistyczne pozytywnie adaptują obszar planu do postępujących zmian klimatycznych. Zmiany te, polegające na dużej zmienności zjawisk pogodowych i wzroście średniej temperatury powietrza, częstszym występowaniu zjawisk typu: trąby powietrzne, silne ulewy, gradobicia, ale i również długie okresy bezopadowe, nie mają istotnego związku z planowanym przeznaczeniem analizowanego obszaru pod tereny zabudowy usługowej, sportu i rekreacji oraz zamieszkania zbiorowego i tereny komunikacji. Przyjęte rozwiązania

urbanistyczne uwzględniają możliwe gwałtowne opady deszczu, lokalne podtopienia, ekstremalne upały i wichury, opracowania systemów odprowadzania deszczówki czy możliwości wchłaniania wód opadowych i roztopowych przez glebę. Przyjęte w planie proporcje pomiędzy terenami zabudowanymi i utwardzonymi a terenami stanowiącymi powierzchnię biologicznie czynną, mogą jednak w skali lokalnej nasilać niekorzystne skutki ekstremalnych zjawisk pogodowych. Istotne jest w tym kontekście położenie obszaru na terenach o bardzo dobrej infiltracji wód opadowych i roztopowych, a także nakaz zagospodarowania terenu ZP1 z uwzględnieniem utrzymania funkcji odwodnieniowo-melioracyjnej.

Realizacja ustaleń projektu planu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na **zasoby naturalne**. Poza utratą ubogich muraw i części krzewów, nie zostaną uszczuplone ani zdegradowane żadne zasoby przyrodnicze. Jak wcześniej wspomniano ustalono nakaz ochrony istniejącego drzewostanu.

Na obszarze planu występują **zabytki i walory kulturowe**. Stąd projekt planu zawiera ustalenia w tym zakresie. Zapewniono ochronę budynków mieszkalnych przy ul. Rudackiej, oraz wszystkich różnego rodzaju schronów. Także poddano ochronie stanowisko archeologiczne znajdujące się na terenie ZP21. Istotnym ustaleniem projektu planu jest nakaz harmonijnego zagospodarowania co będzie miało istotny wpływ na walory krajobrazowe i ład przestrzenny obszaru. Pod tym pojęciem należy rozumieć realizację budynków i elementów zagospodarowania działki budowlanej bądź terenu, charakteryzujących się wzajemnym stylistycznym dostosowaniem np. w zakresie kolorystyki i rodzaju zastosowanych materiałów.

Analiza oddziaływania na **dobra materialne** została przeprowadzona w stosunku do obecnego stanu zagospodarowania obszaru i ustaleń dotychczas obowiązującego planu. Realizacja ustaleń projektu planu nie powinna wpłynąć negatywnie na już istniejące w sąsiedztwie obiekty, w tym zabudowę mieszkaniową po północnej stronie ulicy Rudackiej. Nie spowoduje ponadto zniszczenia lub degradacji żadnych dóbr materialnych w postaci budynków, dróg, kolei, obiektów użyteczności publicznej itp. Można przewidywać wzrost wartości terenu MN23, który w dotychczasowym planie miał przeznaczenie leśne.

Przeprowadzona analiza możliwych **rozwiązań alternatywnych** w stosunku do rozwiązań przedstawionych w projekcie planu pozwala na stwierdzenie, że planowana skala przekształceń terenów nawiązuje do ustaleń dotychczasowego planu i jest akceptowalna z punktu widzenia ochrony środowiska. Planowane zamierzenia inwestycyjne na obszarze objętym projektem planu, będą stanowić co najwyżej średnią ingerencję w walory

środowiskowe i krajobrazowe obszaru. Są proporcjonalne do uwarunkowań ekofizjograficznych obszaru oraz nie powinny spowodować konfliktów społecznych.

Pozostawienie obszaru w dotychczasowym użytkowaniu i realizacji przedsięwzięć w oparciu o dotychczas obowiązujący plan miejscowy, nie prowadziłoby do powstawania niekorzystnych zmian środowiska.

Podkreślić należy fakt, że projekt planu jest ograniczony wariantowaniem rozwiązań planistycznych ze względu na wymogi ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, która nakazuje brak sprzeczności zapisów przeznaczeń i zagospodarowania terenów w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta. Studium określa ten obszar w większości jako podstrefa wspierania procesów urbanizacji, obejmując obszary funkcjonalne: zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, usługi, usługi w zieleni.

Większy negatywny wpływ na środowisko miałyby miejsce w przypadku dopuszczenia możliwości zabudowy usługowej na terenach ZP lub ich części, na terenach ZL lub ich większej części, a także gdyby na terenach przeznaczonych pod zabudowę usługową zezwolono na lokalizację przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Również bardziej negatywne oddziaływanie miałyby miejsce gdyby zezwolono na realizację uciążliwych usług, budynków o wysokości wyższej niż np. 12 m na terenach MN10, MN11, MN20 przy trzech kondygnacjach nadziemnych oraz gdyby zezwolono na realizację tymczasowych obiektów budowlanych.

Można by oczywiście zalecić mniejszy zasięg przestrzenny terenów przeznaczonych pod zabudowę, ograniczyć możliwość lokalizacji zabudowy szeregowej, ustalić mniejsze maksymalne wysokości zabudowy, większe odsetki powierzchni biologicznie czynnej, w szczególności na terenach MN (np. co najmniej 40%), mniejsze wskaźniki maksymalnej intensywności zabudowy.

Brak realizacji projektu planu spowodowałby możliwości powstawania nowych inwestycji i nowego zagospodarowania (bardzo zbliżonego do przewidzianego w projekcie planu) zgodnie z obecnym planem.

Należy zaznaczyć, że najlepszym z punktu widzenia ochrony środowiska rozwiązaniem byłoby odstąpienie od dopuszczenia zabudowy na terenie MN23, zmniejszenia zasięgu przestrzennego możliwości lokalizacji zabudowy na terenach dotychczas niezabudowanych lub zabudowanych w niewielkim stopniu tj. MN5, MN17, MN24, U2, U3, U4, U5 i przeznaczenie ich części pod publiczną zielenią urządzonej.

Biorąc jednak pod uwagę położenie obszaru, potrzeby inwestycyjne i społeczne oraz przyjęte ustalenia minimalizujące negatywne oddziaływania, takie rozwiązanie byłoby nieuzasadnione społecznie i ekonomicznie.

Realizacja ustaleń projektu planu nie pozostaje w sprzeczności z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotnymi z punktu widzenia projektu dokumentu.

VII.PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI PROJEKTU PLANU

Ze względu na planowane przeznaczenie obszaru w szczególności pod tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej, można stwierdzić, że nie istnieje potrzeba specjalnego monitorowania w szerokim zakresie skutków realizacji ustaleń projektu planu.

Przyjęte parametry i wskaźniki urbanistyczne z dużym prawdopodobieństwem pozwalają przypuszczać, że ewentualne istotne uciążliwości związane z zagospodarowaniem terenów dotyczyć będą jedynie utraty powierzchni muraw, utwardzenia powierzchni, zmian warunków klimatu akustycznego, zmian krajobrazu na skutek zajęcia pod zabudowę części terenów dotychczas niezabudowanych - stanowiących powierzchnie aktywne przyrodniczo. Negatywne oddziaływania w odniesieniu do niektórych komponentów środowiska wystąpią w stopniu małym lub co najwyżej średnim. Nie należy jednak przewidywać wystąpienia negatywnych znaczących oddziaływań.

Jedynie zasadne jest okresowe (np. po realizacji inwestycji i co 5 lat) monitorowanie, czy zagospodarowanie terenu jest realizowane zgodnie z ustaleniami projektu planu, czy są przestrzegane wszystkie parametry urbanistyczne i czy nie są realizowane funkcje kolidujące z wymaganiami ochrony walorów przyrodniczych i ładu przestrzennego.

Także zasadne jest monitorowanie czy negatywne oddziaływanie prowadzonej działalności nie wykracza poza granice działek, tj. czy nie notuje się tam przekroczeń wskaźników np. emisji hałasu, poziomów zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego czy ewentualnie zanieczyszczenie wód podziemnych. Niezbędne jest również monitorowanie czy przestrzegane są minimalne wskaźniki powierzchni biologicznie czynnej i czy chroniona jest istniejąca obecnie zieleń.

VIII.INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO

Pod pojęciem „transgraniczne oddziaływanie na środowisko” należy rozumieć, zgodnie z art. 104 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko: stwierdzenie możliwości znaczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko w wyniku realizacji projektu planu, pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na teren innego państwa.

Z uwagi na geograficzne położenie analizowanego terenu (w środkowej części województwa kujawsko-pomorskiego – nie ma charakteru przygranicznego) nie występuje konieczność przeprowadzenia postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko.

IX. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Celem opracowania prognozy oddziaływania na środowisko jest określenie i ocena przewidywanych skutków wpływu na środowisko, które mogą wyniknąć z realizacji projektu planu, a także przedstawienie rozwiązań alternatywnych eliminujących lub ograniczających negatywny wpływ planowanego zainwestowania na środowisko.

Sporządzenie projektu miejscowego planu zagospodarowania ma na celu dostosowanie ustaleń obowiązującego planu z 2008r. do potrzeb inwestycyjnych właścicieli nieruchomości, z uwzględnieniem regulacji stanu prawnego oraz rozwiązaniem obsługi komunikacyjnej osiedla po realizacji trasy mostowej.

Obszar objęty projektem planu położony jest w południowo-wschodniej części miasta Torunia, na lewym brzegu rzeki Wisły. Zajmuje powierzchnię około 49,7 ha. Obszar ma nieregularny kształt, zbliżony do zniekształconego trójkąta, jest wydłużony na kierunku równoleżnikowym. Maksymalna długość na tym kierunku wynosi około 1200 m. Szerokość na kierunku północ-południe jest zmienna i wynosi do około 400 m w części środkowej obszaru i do około 800 m w jego wschodniej części. Obszar stanowi swoistą mozaikę terenów zabudowanych (głównie mieszkaniowych), lasów, użytków rolnych i nieużytków oraz układu drogowego. Część zachodnią obszaru zajmuje kompleks leśny porastający rozległą wydmę. Część wschodnia stanowi mozaikę terenów zabudowanych z przewagą zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej i szeregowej, enklaw leśnych, nieużytków i użytków rolnych.

Dostępność komunikacyjna obszaru jest ogólnie dobra. Najlepiej skomunikowana jest północna część obszaru – poprzez ulicę Rudacką – drogę o nawierzchni bitumicznej. Od ulicy Rudackiej odchodzą ulice: Jana Skrzetuskiego, Podbipięty i Pana Wołodyjowskiego zapewniające obsługę komunikacyjną „wnętrza” obszaru. Wschodnia część obszaru skomunikowana jest od drogi krajowej nr 91 poprzez ulicę Rudacką oraz Rypińską. Analizowany obszar posiada dostęp do miejskiej sieci wodociągowej, kanalizacji deszczowej i sanitarnej oraz sieci energetycznej. Dużym brakiem infrastrukturalnym jest jednak brak możliwości przyłączenia do miejskiej sieci ciepłowniczej, co wymusza stosowanie indywidualnych źródeł ciepła. Obszar posiada natomiast dostęp do sieci gazu przewodowego.

Analizowany obszar charakteryzuje się występowaniem wartościowej pod względem przyrodniczym zieleni wysokiej, związanej z piaszczystymi powierzchniami terasowymi, częściowo zwydmionymi. Istotne jest znaczenie estetyczne i krajobrazowe tej zieleni. Zieleń

leśna została poddana ochronie w obecnym planie. Zabezpieczone zostały wskaźniki powierzchni biologicznie czynnej na terenach przeznaczonych pod zabudowę. Obszar jest przekształcony antropogenicznie. Część powierzchni zajmują budynki i tereny utwardzone. Generalnie pod względem estetycznym większość obszaru przedstawia obraz korzystny.

Problemem ochrony środowiska, w kontekście złożonych wniosków o rozszerzenie możliwości inwestowania na obszarze, jest ochrona rzeźby tereny (zalesiona wydma), ochrona zieleni (las, zadrzewienia, zieleń urządzona), ochrona przed hałasem (drogowym kolejowym), ochrona krajobrazu i ładu przestrzennego (intensywność i gabaryty zabudowy).

Pod względem przyrodniczym generalnie obszar opracowania generalnie prezentuje średnie wartości. Najcenniejszym elementem o wartościach przyrodniczych kompleks leśny znajdujący się w zachodniej jego części. Las jest miejscem bytowania licznych gatunków zwierząt.

Na całym obszarze nie obowiązują wprost określone przepisami szczególnymi reżimy ochronne wynikające z istnienia chronionych prawnie terenów przyrodniczych. Obszar znajduje się w zasięgu obszarów utrzymania funkcjonalnych korytarzy migracji nietoperzy. Zostały uwzględnione potrzeby ochrony zasobów środowiska kulturowego.

Projekt planu zawiera szereg ustaleń służących ochronie środowiska i minimalizujących skutki dla środowiska wynikających z wprowadzonych zmian w stosunku do obecnego stanu użytkowania i zagospodarowania oraz do obecnego planu.

Projekt dokumentu wprowadza pewne zmiany, głównie w odniesieniu do intensywności zabudowy, jej wysokości, korekty układu drogowego. Zachowane został lub co najwyżej zmniejszony został nieznacznie minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej, który został ustalony na poziomie od 20% dla części terenów U do 30-45% dla terenów MN i 80% dla terenów ZP. Wartości te praktycznie nie uległy zmianie w porównaniu z ustaleniami dotychczas obowiązującego planu. Należy zauważyć, że większość terenów przewidzianych pod zabudowę, poza południowo-wschodnią jego częścią, jest już zabudowanych w całości lub w dużej części.

Planowane zmiany przeznaczenia terenów nie powinny spowodować negatywnego oddziaływania na ludzi. Generalnie funkcje mieszkaniowe dominują na obszarze projektu planu. Na terenach MN dopuszczono usługi z zastrzeżeniem, że nie mogą to być usługi kolidujące z funkcją mieszkaniową. Ograniczono w ten sposób możliwość lokalizacji usług niepożądanych społecznie, mogących wywołać konflikty społeczne.

Na obszarze powstaną nowe źródła emisji ścieków komunalnych, lecz ustalenia projektu planu ograniczają je do minimum. Projekt planu nakazuje odprowadzenie ścieków do miejskiej sieci kanalizacyjnej. Dopuszczono retencjonowanie wód opadowych i roztopowych, zgodnie z przepisami odrębnymi. Są to rozwiązania optymalne, najlepsze z możliwych, do minimum ograniczające możliwość zanieczyszczenia wód podziemnych. Są to rozwiązania powszechnie stosowane. Przyjęte sposoby postępowania ze ściekami oraz

wodami opadowymi i roztopowymi nie będą miały wpływu na realizację celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych.

Ustalono zaopatrzenie w energię ciepłą z urządzeń indywidualnych, w których zastosowano technologie bezemisyjne lub rozwiązania oparte na technologiach i paliwach, zapewniających minimalne wskaźniki emisyjne gazów i pyłów do powietrza, a tym samym ograniczające niską emisję - zgodnie z przepisami odrębnymi. Ustalenia te są prawidłowe i minimalizują potencjalny problem zanieczyszczenia powietrza.

Projekt planu zawiera szereg ustaleń minimalizujących negatywny wpływ na walory krajobrazowe. W celu zachowania ładu przestrzennego projekt planu zakazuje na terenach lokalizacji tymczasowych obiektów budowlanych, dopuszcza na jednej działce lokalizację wyłącznie jednego budynku związanego z przeznaczeniem podstawowym. Precyzyjnie określono ilość kondygnacji nowej zabudowy (maksymalnie 3, najczęściej 2), maksymalną wysokość budynków (maksymalnie 12 m, najczęściej 9 m), maksymalną intensywność zabudowy (do 1,8, lecz najczęściej na poziomie 0,6 i 0,9) i rodzaj dachów (najczęściej strome). Ustalenia te są prawidłowe dla poszczególnych funkcji (przeznaczeń) terenów. Projekt planu ustala nakaz stosowania harmonijnej zabudowy.

Przeprowadzona analiza możliwych rozwiązań alternatywnych w stosunku do rozwiązań przedstawionych w projekcie planu pozwala na stwierdzenie, że planowana skala przekształceń terenów nawiązuje do ustaleń dotychczasowego planu i jest akceptowalna z punktu widzenia ochrony środowiska. Planowane zamierzenia inwestycyjne na obszarze objętym projektem planu, będą stanowić co najwyżej średnią ingerencję w walory środowiskowe i krajobrazowe obszaru. Są proporcjonalne do uwarunkowań ekofizjograficznych obszaru oraz nie powinny spowodować konfliktów społecznych. Pozostawienie obszaru w dotychczasowym użytkowaniu i realizacji przedsięwzięć w oparciu o dotychczas obowiązujący plan miejscowy, nie prowadziłyby do powstawania niekorzystnych zmian środowiska. Większy negatywny wpływ na środowisko miałyby miejsce w przypadku dopuszczenia możliwości zabudowy usługowej na terenach ZP lub ich części, na terenach ZL lub ich większej części, a także gdyby na terenach przeznaczonych pod zabudowę usługową zezwolono na lokalizację przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Również bardziej negatywne oddziaływanie miałyby miejsce gdyby zezwolono na realizację uciążliwych usług, budynków o wysokości wyższej niż np. 12 m na terenach MN10, MN11, MN20 przy trzech kondygnacjach nadziemnych oraz gdyby zezwolono na realizację tymczasowych obiektów budowlanych. Można by oczywiście zalecić mniejszy zasięg przestrzenny terenów przeznaczonych pod zabudowę, ograniczyć możliwość lokalizacji zabudowy szeregowej, ustalić mniejsze maksymalne wysokości zabudowy, większe odsetki powierzchni biologicznie czynnej, w szczególności na terenach MN (np. co najmniej 40%), mniejsze wskaźniki maksymalnej intensywności zabudowy. Brak realizacji projektu planu spowodowałby możliwość powstawania nowych inwestycji i nowego

zagospodarowania (bardzo zbliżonego do przewidzianego w projekcie planu) zgodnie z obecnym planem. Należy zaznaczyć, że najlepszym z punktu widzenia ochrony środowiska rozwiązaniem byłoby odstąpienie od dopuszczenia zabudowy na terenie MN23, zmniejszenia zasięgu przestrzennego możliwości lokalizacji zabudowy na terenach dotychczas niezabudowanych lub zabudowanych w niewielkim stopniu tj. MN5, MN17, MN24, U2, U3, U4, U5 i przeznaczenie ich części pod publiczną zielenią urządzoną. Biorąc jednak pod uwagę położenie obszaru, potrzeby inwestycyjne i społeczne oraz przyjęte ustalenia minimalizujące negatywne oddziaływania, takie rozwiązanie byłoby nieuzasadnione społecznie i ekonomicznie.

Flora

Oświadczenie

Oświadczam, że spełniam wymagania dotyczące autorów prognoz oddziaływania na środowisko o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 2081 z późniejszymi zmianami).

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Flasz', is centered on the page.